

BIMESTRAL DE SANTS, HOSTAFRANCS I LA BORDETA Nº 19 ~ FEBRER '85 ~ PTS. 90

TRENC D'ALBA

EL CEMENTIRI DE SANTS

BORDETA: NO AL CENTRE OBERT

MAGÒRIA VA QUE XUTA

GITANOS D'HOSTAFRANCS

Una setmana de la dona

Amb motiu de la Setmana de la Dona a Sants, el casal de la Dona ens fa avinent aquest programa.

DILLUNS 25 DE FEBRER

Les dones fan seva la seva imatge

A les 7 h. Inauguració de l'exposició fotogràfica i brindis de presentació de la setmana (amb beguda preparada per les Dones del Casal).

A les 8 h. Xerrada-debat: «La nostra imatge» (Psicologia de la Dona).

A les 8 h. Taller de fotografia: «Primeres nocions de fotografia».

DIMARTS 26 DE FEBRER

La maternitat

A les 6 h. Xerrada-debat: «Què és ésser mare avui?».

A les 8 h. Projectió d'un vídeo i xerrada-debat sobre «El part natural».

A les 8 h. Taller de mitja. Primeres nocions: com prendre mides, diferents punts, escots, etc.

DIMECRES 27 DE FEBRER

Gaudim de la nostra sexualitat

A les 6 h. Xerrada-debat: «La nostra sexualitat».

A les 8 h. Xerrada-debat: «La primera relació sexual».

A les 8 h. Taller de massatge-relaxació (primeres nocions).

DIJOUS 28 DE FEBRER

Protegem el nostre cos

A les 6 h. Inauguració de l'exposició de textos escrits per dones del barri.

A les 6 h. Vídeo sobre mètodes anticonceptius i debat.

A les 8 h. «Medicina alternativa»: Xerrada-debat sobre les cures naturals de les infeccions vaginals i malalties venèries.

A les 8 h. Taller de reflexoteràpia podal (massatge de peus).

Lloc: Centre Cívic; carretera de Sants, 69 (Sala de gimnàs).

DIVENDRES 1 DE MARÇ

El món que ens envolta

A les 7 h. Presentació del llibre «Antes Muertas» de Edicions La

Sal (La dona enfront de l'agressió militar).

A les 8 h. Vídeo «La Marcha Triunfal» i debat sobre la pel·lícula.

A les 8 h. Taller d'electricitat domèstica.

A les 10 h. Teatre «Neguits de dones», pel grup Spill.

Lloc: Centre Cívic; carretera de Sants, 69 (sala de gimnàs).

DISSABTE 2 DE MARÇ

A les 11 h. del matí. 6 hores d'expressió corporal.

A les 7, 30 h. Cinema-debat sobre «El amor violado».

A les 10 h. Festa final.

«Coneguem Barcelona, Catalunya i les seves comarques»

Amb aquest títol es coneixen les visites i sortides culturals que promou l'Ajuntament de Barcelona, mitjançant els Centres Cívics que té distribuïts per la ciutat. Al llarg d'aquest mes de gener i del proper febrer, es visitaran, la Barcelona d'en Gaudí, El Penedès, La Garrotxa, El Palauet Albéniz, La Barcelona Romànica i la Conca de Barberà. Excepte les que són de dins de la ciutat, les altres visites duren tot el dia, això sí, sempre en dies laborals, i val a dir, totes tenen un preu molt mòdic (sobre unes 300 ptes., les de ciutat i sobre les 1.500 ptes les sortides fora de Barcelona). Els punts de partida i retorn són sempre molt a prop del Centre de cada barri. Així que, si us animeu a treure el nas (si el temps ho permet), podeu fer les inscripcions en el Centre Cívic que us caigui més a la vora..., el que no sé és si en els horaris de sortida tenen alguna semblança amb la Renfe...

Catalunya en miniatura

I ja que estem parlant de sortides culturals, heu vist ja «Catalunya en miniatura»? Doncs si no ho heu fet, aneu-hi i si ja hi heu anat, torneu-hi, que de segur que ja hi ha miniatures noves que encara no heu vist. Actualment, el recinte conté 91 maquetes amb la característica comuna de tenir una rigorosa fidelitat amb la realitat, la qual cosa és la marca del resultat d'una tasca ben feta. El 30 de juny de 1982 va inaugurar-se amb unes 30 maquetes, ara el nombre s'ha triplicat, però el projecte és ambiciós i vol arribar a les 400. Cal dir que és un procés molt lent, però és que, malauradament, una de les tasques més importants és la constant restauració de cada una d'elles. I com ens deia en Jaume Segura, encarregat del muntatge dels trens, hi ha molt pocs llocs del món on existeixi un projecte d'aquesta mena. Ja ho sabeu, solament per 250 ptes., viatjareu de les terres més altes a les platges del nostre país, i tot sense sortir de Torrelles de Llobregat.

La biblioteca de Cotxeres en marxa

El passat 11 de desembre s'inaugurà la Biblioteca Popular «Jacint Laporta», conegut històriador del nostre barri, a finals del segle passat.

La Biblioteca ocupa tres plantes del Centre Cívic, en el primer pis trobem la Sala infantil dedicada especialment per a lectors fins a vuitè curs d'EGB. Al segon pis hi ha la sala dedicada al públic adult i juvenil, a la planta baixa hi trobem el magatzem de llibres.

L'horari és de dilluns a divendres de 4 a 9 del vespre i els dissabtes de 10 a 1 del migdia. Ah! També tenim a la nostra disposició un servei de préstec de llibres a domicili.

EL MUNDO DEPORTIVO

Barça ●

"SCHUSTER SE HA TRANSFORMADO: PARECE QUE HAYA NACIDO EN LA BORDETA"

**"Confío en un comportamiento ejemplar
de nuestra hinchada"**

Neu, sempre neu

Darrerament s'està convertint en un hàbit en els mitjans de comunicació parlar del temps tan esbojarrat, el nostre bon amic Alfred Rodríguez Picó ho deia no fa pas massa per TV3, no cal que ens esperem, estem massa ben acostumats als hiverns càlids. El cert és que el passat 5 de gener tots ens vam quedar sorpresos quan a mitja tarda els flocs de neu s'anaven perpetuant al llarg i ample del nostre Districte, la Plaça de l'Estació es va veure convertida en una pista de patinatge on el glaç arribava a uns 10 centímetres de gruix. La neu gelada encara es podia veure pels terrats fins ben entrada la setmana.

La societat coral «La Floresta» ja té nou consell directiu

L'Assemblea General de Socis de la Societat Coral «La Floresta», entitat que compta amb més de cent anys d'existència, va elegir el nou Consell Directiu de la Societat, que va quedar constituït de la següent manera: president: Xavier Falcó i Gres; vice-president: Enric Serrat i Argente; secretària: Lina Matas i Segarra; vice-secretària: Anna Canyelles i Peirató; tresorer: Juan Alonso i Zorrilla; comptadora: M. Elena Ripoll i Arana; vocals: M. del Carme Díaz i Escuder, Elisabet Canyelles i Peirató, Salvador Herrera i Pujol i Núria Bonastre i Llauger.

Ho diu Nicolau Casaus al «Mundo Deportivo» i Trenc d'Alba ho ha pogut esbrinar. Efectivament, sabem que va néixer davant mateix de Sant Medir. De petit anava a la parròquia i de gran ballava al Bahía. Els seus pares van treballar a la Batlló, però, amb la crisi, es van «exiliar» a Munic. Schuster, que encara es deia Alfons Puigdomènec i Riudellops, es va canviar el nom i la imatge. Amb el C.F. Bordeta no havia demostrat gran cosa, però la classe ja la portava a dins. Han passat els anys i, per fi, un directi blaugrana ho ha explicat a la premsa. Benvingut a casa Bernd!

Teatre infantil

Al Teatre de l'Orfeó de Sants s'està duent a terme el Cicle Municipal de teatre infantil juntament amb les representacions que, sota el mateix títol, fan als barris de Gràcia, Horta i Poble Nou.

Fins al moment de tancar la redacció de Trenc d'Alba, s'han representat ja tres obres i en manquen nou, que es faran al llarg dels mesos de febrer (quatre obres més) i març (les cinc darreres).

Cada un dels dies, les representen grups diferents, amb la qual cosa marquen més clarament els diversos estils, i tot són coneguts.

O sigui que ja sabeu on portar les criatures els diumenges per la tarda... al teatre, que així, de pas, fem cultura.

TALLERS

DANSA-JAZZ
RÀDIO | SO
INICIACIÓ AL VÍDEO
INICIACIÓ AL TEATRE
INICIACIÓ AL VÍDEO/SO
BALL DE SALÓ I SALSÀ
PLACES LIMITADES / DESCOMPTES A SOCIS I ABONATS
INFORMACIÓ I INSCRIPCIÓ:
de dimarts a divendres des de les 5 de la tarda a l'Ateneu
ATENEU POPULAR DE SANTS
C/. Premià 15, 2n. - Tel. 431 84 08 - Barcelona

Tot queda a casa

No sabem si a hores d'ara ja hauran demanat els tràmits per al divorci, però el que sí podem assegurar és que el proppassat 11 de gener, Manel Gómez, coordinador general de la nostra publicació, i M. Àngels Lòpez, membre del consell de redacció, es casaven a primera hora del matí en els jutjats de Barcelona. La notícia ha despertat una gran expectació i són moltes les revistes del cor que busquen aferrissadament l'exclusiva de les fotos del viatge de noces. Esperem que el Manel i la M. Àngels ens la donin a nosaltres... Mentrestant, aprofitem l'avinentesa per dedicar-los un OLE i un CHAPEAU!

Un Ateneu de l'any 2000

L'Ateneu Popular de Sants ha iniciat ja els Tallers del '85 amb més novetats que mai. En el seu nou local del carrer Premià, la gent de l'Ateneu ha confeccionat una mena de «Torre España» i a partir d'ara ja és possible iniciar-se en el vídeo, el so i la ràdio. La iniciació al vídeo té una durada de 16 hores amb 7 tallers successius durant el primer trimestre d'aquest nou any. El preu és de 4.000 pessetes amb el material inclòs i la possibilitat de fer filmacions exteriors. També és possible treballar conjuntament el vídeo i el so, amb un supercurset d'iniciació. La durada d'aquest curset és de 20 hores amb tres tallers successius i amb un preu de 5.000 pessetes. Destaquem, també, el Ball de saló i salsa que va començar a mitjans de gener amb un preu total de 2.400 pessetes i el d'iniciació al teatre que amb una durada de 12 setmanes té com a preu d'inscripció 5.000 pessetes. Per a qualsevol informació, recordeu que el telèfon de l'Ateneu és el 431 84 08. Vídeo, ràdio i ball a l'Ateneu. I periodisme escrit... a Trec d'Alba.

Molta volta!

A mig any vista, encara, de la propera edició de la Volta ciclista a Catalunya, la secció de ciclisme de la UE Sants, ja ha avançat als mitjans de comunicació algunes de les novetats que s'han preparat. Per començar, la Volta s'obrirà camí a través de les carreteres de l'Empordà. Definitivament Llança serà el punt de sortida el 4 de setembre. També s'ha confirmat que Sant Sadurní d'Anoia serà final

d'etapa el 8 de setembre. La Volta finalitzarà el dia 11, Diada de Catalunya, després d'un llarg i difícil recorregut.

D'altra banda, i segons ens ha comunicat Joan Peirató, president de la Junta de Ciclisme del Sants, per a l'any 1986 s'intentarà que la Volta surti de l'Alguer i passi després a les Illes Balears. Amb aquest plantejament, la junta que presideix el senyor Peirató pot reffermar encara més el prestigi internacional de la cursa. Finalment, hem de recordar que el primer gran triomf d'aquesta Volta 85 que s'iniciarà a Llança s'assolia el proppassat mes de gener. Després de molts esforços la Volta Ciclista a Catalunya ha estat inclosa en el Super Prestige Pernaut, que és considerat el Campionat Mundial oficiós per punts. El Super Prestige només agafava, fins ara, curses estatals (Giro, Tour...) tot i que dues curses «regionals» com són el giro Tirreno-Adriàtic i el tour de Romandia a Suïssa, eren les excepcions que confirmaven la regla. Doncs bé, a partir d'aquest 1985, la Volta és la tercera d'aquestes curses que puntuaran. Millor inici de Volta impossible. En els despatxos ja s'ha guanyat la primera etapa i no precisament la «contra-rellotge».

Tots

Diuen que Sants, Hostafrancs i La Bordeta són una de les reserves culturals més importants de Barcelona. Si reserva cultural vol dir tenir 110 Entitats, doncs no hi ha dubte que som una gran reserva. Sobre el paper, vivim en una de les zones d'Europa amb més possibilitats culturals. Aquí ho podem fer tot. Tenim Agrupaments, Arxius, Associacions, Grups, Aules, Ateneus, Orfeons, Societats, Centres, Unions, Teatres, Parròquies i Col·lectius. Una bogeria de noms, sigles i activitats. Però realment a l'hora d'anar per feina: quantes d'aquestes entitats són conegudes? Quantes tenen més de 100 socis? Quantes reben el suport dels poders fàctics? Quantes poden competir amb els Centres Cívics? I quantes estan veritablement engrescades a reanimar l'ensopiment associatiu? En teoria són 110 entitats, però per desgràcia només una dotzena han obtingut el ressò necessari. El 110 és un nombre fantasma que no s'aixecarà amb records. Només l'empenta dels dirigents de les entitats i el suport decidit dels veïns poden aixecar aquesta crisi associativa que s'encomana com una mala epidèmia. Per tot això, des d'aquesta petita tribuna periodística, hem rebut amb gran espectació els desitjos d'una Comissió que s'ha format recentment i que amb base sòlida de treball està preparant per després de l'estiu LES PRIMERES JORNADES CULTURALS DE SANTS, HOSTAFRANCs I LA BORDETA. Aquestes Jornades tindrien com a plat fort una mostra pública de TOTES LES ENTITATS del barri que estiguin interessades. Després d'un temps de silenci, les entitats PER FI podran sortir al carrer i explicar als ciutadans d'aquesta històrica zona que encara som una reserva VIVA de cultura. És una oportunitat que no podem desaproveitar.

P.D. Des d'aquí volem agrair a tots els amics de Trenc d'Alba que ens han escrit tot demanant-nos que no canviem el nom de la publicació. Davant la possibilitat de quedar-nos sense lectors, hem decidit ajornar la decisió del canvi de nom. Ah! i no us penseu ara, que com a contrarèplica hem pujat tres drets el preu de la revista. Durant dos anys hem mantingut el preu de 75 ptes. Amb el nou 1985 volíem fer un petit augment i deixar-ho en 350. Però davant la possibilitat de perdre els lectors que no haguéssim perdut amb el canvi de nom, ho deixem en un duro més i prou. Raonable, oi?

Director: Alfred Picó.
 Cap de redacció: Elena Aspert.
 Equip de redacció: M. Àngels López, Núria Martínez, Manel Barrera, Júlia Badal, Josep Martínez Rosa M. Picó, Jordi Clausell, Jordi Guàrdia, Josep Sort.
 Col·laboradors: David Stardust, Germà Terol, Amadeu, Josep Vila, Enrique Molina, ABECÉ, Miquel Sanchez, P.P.
 Diseny Gràfic: A. Ros, ABECÉ.
 Maquetació: Consol Albiñana.
 Equip de Fotografia: Meritxell Sendra, Mercè Rovira, Teresa Tarabal.
 Coordinador: Manel Gómez.
 Redacció: C/ Olzinelles 30 - 08014 Barcelona - Tel. 331 10 07.
 Foto Portada: Meritxell Sendra.

Imprès a CopiArt, S.A.-Villarroel, 81
 08011 Barcelona-D.L.B-9.486/82

TRENC D'ALBA no es fa necessàriament solidari de les opinions expressades pels seus col·laboradors.

Per qualsevol reproducció del contingut de la revista caldrà citar-ne la procedència i l'autor.

BUTLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....

Carrer.....

Població..... D.P.....

Telèfon..... Activitat.....

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Els agrairé que amb càrrec al meu compte/llibreta, atenguin els rebuts que els presentarà la revista «TRENC d'ALBA» (Alfred Picó o Manel Gómez).

Titular compte.....

Banc/Caixa.....

Agència.....

Nº Compte/llibreta.....

Població..... Data.....

Vull rebre la revista TRENC D'ALBA a partir del número a través de la modalitat següent:

Subscripció normal (10 números) 900 ptes ☐

Subscripció de suport (10 números) ptes ☐

Signatura,

gnatura,

ENVIEU-LO A «TRENC D'ALBA»,
 c./ Olzinelles 30, 08014 Barcelona

Els gitanos d'Hostafrancs, veïns, però no tant

Quasi sempre que hom parla o s'escriu sobre els gitanos, es fa tot utilitzant els més diversos adjectius per a descriure les condicions infrahumanes en les quals es mouen la major part dels components d'aquesta ètnia. N'hi ha però a Barcelona un nombre important de persones d'aquesta raça i pels quals el qualificatiu més adient és el de «benestants», són aquells que viuen bàsicament als barris del Portal, Gràcia i Hostafrancs, i que duen diverses generacions residint a casa nostra, motiu pel qual són perfectament integrats pel que fa a l'aspecte lingüístic.

A través de l'obra de l'escriptor català Juli Vallmitjana trobem gran quantitat de referències en relació als seus modus de viure i costums a començaments del present segle, sobretot respecte als residents al barri del Portal, un indret molt proper a Hostafrancs i amb el que ha mantingut una important relació al llarg de la història. És amb els gitanos catalans d'aquesta darrera zona als qui volem referir-nos en aquestes línies.

Tot sembla indicar que els primers componen's d'aquesta ètnia (anomenats també egipcians) arribaren a Catalunya des d'Europa a mijans del segle XV, des d'on s'estengueren per tots els territoris del

regne d'Aragó. No és però sinó quatre segles més tard que tenim dades sobre els primers assentaments de zingars a Hostafrancs, barri que té el seu origen en la construcció per part de Joan Corrades, (natural d'Hostafrancs de Sió —Segarra—), en el primer terç del segle XIX, de l'hostal d'Hostafrancs, a l'actual carrer de la Creu Coberta.

La proliferació d'aquests tipus d'establiments a la zona, motivat per l'existència de muralles a Barcelona fins a l'any 1854; les quals tancaven molt d'hora i obligava sovint als mercaders a cercar un hostatge fora murs, provocà l'aparició d'un bon nombre d'activitats al seu

voltant, com ara ferreries o arranjaments de rodes de carruatge. Aquí cal trobar els motius que va dur els gitanos a instal·lar-se en aquest indret, fronterer amb la vila de Sants, amb la qual acabarà per confondre's.

L'aparició dels primers nuclis

És important remarcar com els components d'aquesta ètnia (que durant molts anys hagué de patir diverses persecucions) s'aplegaren d'una forma majoritària en aquells barris extramurs de la urbs barcelonina (Gràcia no esdevindria municipi independent fins al 1850) a l'aixopluc, és clar, de les activitats econòmiques que aquests generaven, mentre que fou poc significativa la presència en aquelles viles aleshores independents com Sant Martí de Provençals, Sant Andreu o Les Corts.

Els gitanos que arriben a Hostafrancs, aviat es sedentaritzen i adopten certes formes dels «païos», àdhuc en el vestir, que segons assenyala Francesc Curet, ho feien d'una forma molt semblant a la dels traginers, és així que «acostumaven a dur brusa negra, amb cordons a dalt, i el pitral obert per deixar veure la corbata de nus estret, de color llampant. Aquests gitanos —afegeix— no tenen res de connexió amb les tribus transhumants, d'un pintoresquisme llord i repel·lent, que munten arreu llurs tendes i es dediquen a fer ballar la mona, al «cante jondo», a dir la bonaventura i a cercar activitats delictives. No assegurarem que, en general, estiguin exempts d'estratofolleries —la raça ho porta—, però sí que no hi havia res en ells del flamenquisme, toreria ni casticisme de cafè cantant per a l'embadaliment de turistes i papanates»

Interpretacions al marge, la realitat és que l'ocupació dels zingars d'Hostafrancs al llarg del passat segle fou la de tractants en bestiar major, especialment cavalls, així com d'esquiladors pel que fa als homes, mentre que les dones es dedicaven a la confecció de guarniments d'espart i cànem, juntament amb la venda pública de robes i cintes, ocupacions similars a la dels gitanos d'altres zones d'Europa.

«Enredant per allà, enredant per

aquí», com diu la cançó de Peret, duïen endavant els seus negocis. És aquest additiu el que feia —segons F. Curet— que **«el més espavilat que hi volgués tenir tractes, havia de posar en guàrdia tots els sentits, perquè si ells eren destres en canviar el color de pèl i amagar els anys del bestiar que venien o canviaven, elles, les gitanes, acostumaven a tenir una mesura curta»**. Les activitats tradicionals abans descrites, anirien donant pas amb el decurs dels anys a unes altres sobre les mateixes bases, tot i així, encara avui, hom pot trobar alguna ferreria al barri, vestigi d'altres temps.

El comerç com a principal activitat

En l'actualitat, els gitanos representen a Hostafrancs més d'un terç sobre el total de la població —bastant estancada— i entre les activitats que els ocupen figuren a més de la venda o reparació d'automòbils (que ha substituït el primitiu tracte de bestiar), la venda als mercats dels més diversos productes. Alguns, però, —pocs en conjunt— han cercat feina fora del barri en les ocupacions que habitualment són dels «païos».

Els gitanos d'Hostafrancs tenen els seus estatges als carrers de Leyva o del Vidriol (que alguns anomenen carrer dels gitanos) molt propers al Mercat, així com a la plaça d'Erenni, quasi fronterera amb l'Espanya Industrial. Si hom passeja per aquests dos indrets no és gens estrany trobar individus d'aquesta raça pel carrer o bé asseguts en alguns dels bars tot fent la partida de dòmino o cartes, ja que **«el fet és que el gitano en tots els seus estaments, té una gran afició al joc»**. El català és el vehicle normal de comunicació que utilitzen (inclús en el folklore; la rumba catalana), tot i que coneixen i fan servir el caló, **«que parlem quan volem que algú no ens entengui»** remarca Pere, un membre de la comunitat gitana d'Hostafrancs, al temps que es dirigeix a un conegut en aquesta llengua.

Malgrat la gran quantitat d'anys —diverses generacions— que fa que són al barri, la veritat és que

no pot parlar-se d'una veritable integració i connexió amb la resta dels veïns. Fins i tot es pot assenyalar que existeix algun tipus de discriminació més o menys amagat, envers la comunitat gitana d'Hostafrancs, potser per això els seus membres se senten més a prop dels altres individus de la seva raça (siguin castellans o andalusos), que dels «païos» catalans, tot i que utilitzen el mateix idioma.

Una comunitat endogàmica

Aquest fet queda reforçat per l'endogàmia que encara practiquen —són escassos el nombre de matrimonis mixtos— i que troba la justificació en el costum i les arrels pròpies. Una de les persones d'aquesta comunitat consultat va justificar aquest fenomen, indicant-nos que no es tractava d'un rebuig envers els «païos», sinó d'una circumstància espontània. Tot fa pensar, però, en l'existència de matrimonis dirigits i concertats pels pares, donat el caràcter patriarcal que posseeixen les relacions entre els membres d'aquesta ètnia arreu del món.

A més, l'endogàmia es circumscriu en el cas d'Hostafrancs als propis límits del barri, i és així que entre les noves parelles són escasses aquelles que l'abandonen. Malgrat les petites aportacions

d'immigrants gitanos (catalans o andalusos), els més antics continuen mantenint vives les seves peculiaritats respecte als d'altres zones barcelonines, sobretot envers els «nou viguts». **«Nosaltres no tenim res a veure amb la delinqüència, treballem en ocupacions honrades»**, s'apressen a manifestar, al temps que remarquen: **«i vestim correctament...»**.

Sigui com sigui, la veritat és que entre els homes i les dones d'aquesta comunitat s'observa un gran desig per mostrar una aparença immillorable, és així que la major part d'ells van amb bons vestits, lluint sabates impecables, al temps que les dones mostren els seus vestits llampants guarnides amb tot tipus d'ornaments.

És aquest, potser, un intent de demostrar a la resta de la societat que no són veritat tot el reguitzell de frases i dites que es manegen en relació a la seva raça, almenys pel que fa amb ells. De fet, aquests s'han de moure en una societat que àdhuc els és aliena en certa manera, i a nivells generals no vol acceptar-los d'una forma total, fet pel qual s'introdueixen sovint en una reserva verbal quasi absoluta que només queda transgredida en determinades ocasions, quan observen una aptitud positiva, no únicament de paraula, envers la seva manera d'ésser.

Els gitanos d'Hostafrancs són un bon exemple de com els desitjos repetits per les autoritats «païes» d'«integrar» en la societat els membres d'aquesta raça en nom de les raons més inversemblants, no pot reeixir sense tenir present el respecte als seus costums, uns costums que encara practiquen —contaminats en certa manera— i que representen, a la fi, la seva raó d'ésser. És aquest fet conjuntament amb unes determinades característiques racials (que avui no són perceptibles en molts d'ells), allò que manté viu el caràcter dels gitanos catalans que des de fa un segle i mig formen part de la fesomia d'aquest popular barri barceloní, un més dels nostres.

M. Barrera

Nota: Les cites pertanyen (fora de les recollides en entrevista personal) a les obres *Visions barcelonines 1760-1860. Muralls enllà*, de Francesc Curet i *Els gitanos. Aproximació a un racisme*, de Joan Guillaumet.

Sant Medir rebutja el centre obert

De vegades pensem que els barris de la nostra ciutat són tan diferents els uns dels altres, que no poden tenir res en comú; però la majoria d'aquestes vegades ens equivoquem, nosaltres hem vist com dos barris veïns, que són totalment diferents, tenen un problema molt semblant: al mig de Sant Medir s'està construint un Centre Obert, els veïns no el volen; al mig de Les Corts hi ha el Frenopàtic, els veïns protesten. Dos centres problemàtics a dos barris de Barcelona, el problema és comú, no els volen.

A la carretera de la Bordeta, junt al carrer Olzinelles, davant mateix de Sant Medir s'està construint un Centre Obert per a la rehabilitació de joves difícils, però això no fa gaire gràcia als veïns de Sant Medir, els qui varen aconseguir que les obres estiguessin molt de temps aturades, però ara han tornat a reprendre-les i el Centre ja és quasi acabat. Vàrem voler saber l'opinió d'alguns veïns de la zona, i aquesta va resultar gairebé unànime:

«Nosaltres no tenim res en conta d'aquests joves, és més creiem que se'ls ha d'ajudar a reintegrar-se a la nostra societat, però el que no volem és que al bell mig del nostre barri s'instal·li aquest centre. La gent ha de comprendre que nosaltres tenim por, por a que els nostres fills tinguin el mal

exemple dins de casa, com aquell qui diu, a que els nostres comerços estiguin en constant perill, perquè són conscients que molts d'ells veritablement es reformaran, però d'altres no canviaran mai, i si bé quan estan a dins no són cap perill, una hora o altra sortiran i aleshores sí que ens fa por.»

«Hi ha gent que ens diu que no tenim raó per queixar-nos, que tots els barris tenen problemes i molts són més greus que aquest nostre, nosaltres hi estem d'acord, però pensem que si els veïns de l'Eixample protesten per la presó Model i els veïns de les Corts protesten pel Frenopàtic, nosaltres protestem pel Centre Obert, encara que només sigui per solidaritzar-nos amb els nostres veïns de barri, perquè si aneu a parlar amb ells veureu com també es queixen.»

Les Corts amb el mateix problema

Nosaltres, vàrem fer-los cas i ens vam traslladar al nostre barri veí, Les Corts, on també hi ha un Centre que desperta certs recels entre els veïns que l'envolten, encara que aquests ho tenen més difícil, ja que el Centre ja fa molts anys que ha estat construït. Estem parlant del Frenopàtic.

Sembla ser que els veïns de les Corts tampoc no estan gaire conformes amb l'emplaçament d'aquest centre o, si més no, no estan conformes que els interns, que en ell hi ha, es passegin pel barri com si fossin persones sense cap mena de problemes. Les seves raons també són molt clares:

«Mira, si bé no ens fa cap gràcia que el Frenopàtic estigui en el lloc més cèntric del nostre barri, ja ens hi hem acostumat, porta molts anys al mateix indret i sabem positivament que a aquestes alçades ja no el traslladaran a un altre cantó, el nostre problema no és tan greu com els dels veïns que envolten la presó Model o els veïns de les rodalies d'aquest Centre del qual abans em parlaves, ells tenen por a ser atacats per delinqüents, que sempre són perillosos, però nosaltres sabem que els interns del Frenopàtic són una minoria de perillosos i molt menys ho són quan estan dintre del Centre, però a allò que no ens hem acostumat i no creiem que ens acostumarem mai, és a veure'ls passejar pels nostres carrers, al nostre costat.»

Ja veieu com dos barris veïns, tan diferents com poden ser Sants i Les Corts, tenen un problema que el podríem considerar comú, ambdós tenen un Centre que és problemàtic per poder desenvolupar les seves vides i si bé uns es resignen i diuen que el seu cas no és tan problemàtic com el dels seus veïns, tots dos poden justificar les seves queixes.

Sants i, més concretament, Sant Medir, no està disposat a tenir en el cor del seu barri aquest Centre Obert per a la rehabilitació de joves difícils, ja que creuen que poden ser un problema per al seu barri de treballadors. La història tot just ha començat.

text: Núria Martínez
fotos: Meritxell Sendra

Projecte jove: I tu com t'ho montes?

**Els joves de Sants
i el Projecte Jove**

Estem a les Cotxeres de Sants i parlem amb en Jordi Sànchez, en Toni i en Manel Voltaina «pare paràs» i coordinador del P.J. als districtes III i IV, o sigui, Sants-Montjuïc i Les Corts. Aquests xicots han muntat el que s'ha anomenat «Setmana dels joves de Sants», celebrada del 31 de desembre de l'any passat al 5 de gener d'aquest '85. El Consell de la Joventut de Barcelona ha destinat un pressupost per a cada districte de la nostra ciutat i cal dir que Sants-Montjuïc és un dels districtes amb més diners rebuts, 500.000 pessetes.

Aquest és l'any dels joves, però... Què fan els Estatments públics per nosaltres? Doncs bé, el Consell de la Joventut de Barcelona i la Casa Gran han pres la iniciativa conjunta de fer un Pla d'acció Juvenil anomenat Projecte Jove (PJ). De moment tots els joves de 14 a 25 anys ja han rebut a casa seva un fulletó presentat com a còmic groc. És el primer pas d'una llarga campanya.

El Projecte Jove és el programa d'actuació global de l'Ajuntament de la Ciutat per poder desenvolupar una política adreçada a la població jove, elaborada pel propi jove.

Si bé és cert que les Àrees de Serveis Personals (Joventut i Esport, Cultura, Ensenyament, Serveis Socials), han prestat diferents serveis a la joventut que han millorat les ofertes al llarg dels darrers anys, no és menys cert que sovint no hi ha hagut la coordinació suficient entre elles que permetés una major rendibilitat.

Hi ha al mateix temps, sectors de l'Administració Pública, que no tenen una política juvenil definida o bé els manca la coordinació necessària amb els altres sectors. El P.J. és l'intent de coordinar l'actuació envers una política que tendeix a resoldre els problemes de totes i cadascuna de les realitats dels joves de Barcelona. I tot això com es fa? Doncs bé, el P.J. es divideix en 3 fases: preparació, elaboració i execució; en aquests moments s'està per la 3ª fase. Ja s'ha estat treballant en l'aprovació de l'avantprojecte, en la formació de la Comissió de l'Oficina del Projecte Jove, s'han tingut també contactes amb el Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), com a representant dels joves associats.

Amb tots aquests diners s'ha muntat la Setmana Jove, dins la qual es feia unes consultes als joves que han assistit als diferents actes. Bàsicament els nois del Casal s'han dirigit a tres tipus de joves: els associats, els dels Instituts i els no associats.

Això s'ha fet primordialment, per donar a conèixer el Casal de Joves que porta un any de funcionament i també per establir una sèrie de contactes amb altres sectors juvenils.

Dins d'aquesta Setmana s'ha pogut escollir entre un ample ventall de possibilitats a l'hora de distreure's: des de veure «La Luna» de Bertolucci, fins a moure el cos amb la ballaruga, i, per als més intel·lectuals i progress, hi havia exposicions de tot tipus. Per als joves de Sants, el positiu del P.J. és que serveix per a interessar a una sèrie de gent i el negatiu és que corre el perill que tot aquest treball anirà a parar als arxius de l'Ajuntament. L'èxit de la Setmana fa pensar que, de moment, els Arxius no s'ompliran.

Les Corts, aquell barri «ric»

Deixem per uns moments Sants-Montjuïc, i viatgem cap el barri de Les Corts. Penso que era interessant parlar amb els nostres veïns osbre aquest tema, hem parlat amb en Cesc Magrinyà, representant del moviment cristià Hora-3, una de les entitats involucrades en el Consell de la Joventut de Les Corts, organisme que s'encarrega del P.J. en aquest barri, i així ens ho explicava.

«Com ja és sabut, el nostre barri té molt poques entitats, cosa que dificulta la nostra tasca, i, per altra banda, ens trobem que l'Administració ens considera un barri ric, cosa que no és certa, ja que, si bé és cert que al Districte IV s'inclou Pedralbes, no hem d'oblidar, però, que hi ha altres barris com Sant Ramon, o la pròpia Colònia Castells amb un índex elevat d'atur». Les Corts ha decidit tam-

bé, organitzar una Setmana Jove. «Aquesta Setmana tindrà de tot, música, teatre, i fins i tot un cercavila molt complet on inclús hi ha un Drac, fet per la gent del grup Els Panarres de Les Corts, membre de la nostra entitat. Crec que tu hi vas participar oi? Des d'aquí volem convidar a tots els vostres lectors».

Això és en línies generals el que és el Projecte Jove. D'aquí sorgiran noves iniciatives, nous punts de trobada entre els joves. Esperem que la tasca de tota la gent que estem treballant en el P.J. serveixi per quelcom més i que no vagi a parar als Arxius Municipals, com deia el nostre amic Toni. No volem que sols sigui una manera de contentar els joves de Barcelona amb motiu de l'Any Internacional de la Joventut.

Júlia Badal

(membre del Consell de la Joventut de Les Corts)

la casona
de alcolea

c/alcolea, 111. baixos 2 - barcelona-14

Centre de Formació Teatral

i Activitats Escèniques

Teatre / Mim contemporani /

Expressió corporal / Dances /

Tècnica de la veu /

Expressió vocal col·lectiva.

Inscripcions: de 6 a 9

Tlf: 3300011

ATENCIÓ!

AL PROPER
NÚMERO...

3 ANYS!

TERMOPARKET

L'ÚLTIMA NOVELTAT
EN PARKET

Resisteix els cops i el desgast

S'instal·la sense desallotjar
els mobles

Floridablanca, 26 tel. 223.07.12
Central: Galileu, 46 tel. 339.50.66

**ÉS MOLT SENZILL:
COL·LABOREU
AMB LA CRIDA**

En/Na
Carrer núm. de c.p. Tel.
Vull col·laborar amb la Crida a la Solidaritat. Envieu-me més informació.
Envieu-ho a: Av. Mistral, 75, 41.08015 BARCELONA

L'Institut «Joan Coromines» canvia de casa

Després de cinc anys d'estada al carrer 26 de gener, l'institut de batxillerat «Joan Coromines» se n'ha anat a la plaça Contradas i Bosch. S'han necessitat cinc anys per aconseguir el nou edifici, però els esforços han valgut la pena.

Al carrer Constitució hi havia, ara fa sis anys, un petit institut que portava el nom de «Zona Franca 2». S'havia construït per descongestionar l'altre institut de la zona, el «Zona Franca 1», però només va caldre un any per veure que no sols no es descongestionava res sinó que ni s'arribaven a omplir totes les places de matrícula. El «Zona Franca 2» va traslladar-se a un pis del carrer 26 de gener, on pocs mesos després va doptar el nom de «Joan Coromines». Les condicions eren mínimes. La manca d'espai era tal que cada any calia suprimir un curs; evidentment no hi havia lloc per a seminaris ni per a laboratoris i la possibilitat de tenir un gimnàs era absolutament impensable. Dissent professors i cent quaranta alumnes conviuen com podien en aquestes condicions. Però hi havia massa deficiències per superar i per això es va sol·licitar un nou edifici.

Després de quatre anys de gestions, l'Ajuntament va concedir un solar situat a la Plaça Contradas i Bosch. Un any després, tot just ara fa uns mesos, ja estava construït el nou edifici per l'Institut de Batxillerat «Joan Coromines».

Així és com el «Joan Coromines» va anar a fer cap a la Plaça Contradas i Bosch. Les possibilitats que ofereix el nou edifici són molt més grans. S'ha pogut augmentar el nombre d'alumnes fins a quatre-cents vuitanta, i està previst d'arribar als cinc-cents quaranta sense que hi hagi problemes de lloc. Un espai obert gran com la Plaça Contradas i Bosch, davant mateix de l'edifici, fa molt més agradables les entrades i sortides de l'Institut i evita els perills d'atropellaments.

Deixant de banda aquest «lux» —que a la nostra ciutat tenen pocs instituts—, el nou edifici cobreix bastant bé les necessitats de l'Ins-

titut: té unes vint aules (amb capacitat per a quaranta alumnes cada una), seminaris per a totes les assignatures i laboratoris per a les de ciències, gimnàs, vestidors, biblioteca, sala d'audiovisuals... Certament els seminaris i els vestidors són bastant petits i molts cops resulten insuficients, però sempre és millor això que res... En una sala dels soterranis que va quedar lliure inesperadament s'hi va instal·lar la sala d'actes, que habitualment s'aprofita com a sala d'exàmens. En un altre racó dels soterranis l'Associació de Pares va instal·lar una petita cooperativa per a la venda de llibres i material de papeteria.

Com que el solar era gran, darrerament l'Institut es van poder construir uns camps d'esports, que ofereixen als alumnes la possibilitat de practicar el bàsquet, el futbol-sala i l'handbol. A les tardes, com només es fan classes dos dies a la setmana, s'organitzen torneigs esportius i d'altres activitats extra escolars, coordinades per l'Institut amb la col·laboració de l'Associació de Pares i de l'Associació de Veïns. Però tot s'acaba a les vuit, que és l'hora que el conserge plega. Aquest problema s'arreglarà, però, quan el conserge pugui anar a viure a l'Institut mateix.

Ara, però, no us penseu que el «Joan Coromines» ja no té cap problema i és un institut meravellós, d'aquells que no n'hi ha... El principal problema és la manca de material: la quantitat de llibres que hi ha a la biblioteca i als seminaris gairebé fa riure (només hi ha els que ja hi havia al local anterior), i els laboratoris encara no estan prou condicionats. Ha calgut aprofitar força taules del pis del carrer 26 de Gener perquè el pressupost no arribava per comprar-les totes noves. Fins i tot hi ha alguns seminaris que no tenen taula. No cal dir que no hi ha vídeo ni res que se li assembli. També es troben a faltar un bar i una sala d'alumnes... Però particularment pensem que, amb la il·lusió i la bona voluntat que sembla que hi posen els que porten el centre, tots aquests problemes podran ésser solventats en un període de temps no gaire llarg. Només cal veure el que han aconseguit de moment...

Jordi Guàrdia i Rúbies

Seguiment de temes

Una vegada més passem revista de molts dels temes que són actualitat en els nostres barris. Començarem, per variar, amb una novetat: l'entrevista amb el Sr. Jordi Parnal. El que sentiu, i que consti que el fred, la manca de llum, etc. no m'ha afectat en res, això que us dic és cert, a la fi hem pogut conèixer el tinent d'Alcalde de Barcelona. Si voleu saber què va passar, en realitat res, no us feu il·lusions, llegiu, llegiu...

Jordi Parnal.— Tal i com abans us deia, finalment la reunió que les Entitats i AA.VV. havíem demanat, des de fa més de set mesos, s'ha celebrat. Quasi, quasi, ha trigat el mateix temps que un part.

Durant l'entrevista, el Sr. Jordi Parnal va explicar totes les seves bones intencions, i fins i tot encaixà d'una manera molt diplomàtica, la crítica que els assistents li varen fer per la tardança produïda. Els diversos representants de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, així com de Zona Franca, no van escatimar arguments per exposar, una vegada més, la gran quantitat de problemes que afecten el nostre Districte i que són herència dels anteriors Consistoris. Com us podeu imaginar, no es va resoldre res,

malgrat que una cosa era clara per a tothom: Calen fets. En dir això, som conscients que les coses no es poden arreglar de la nit al dia, car la situació en què han deixat la nostra ciutat els predecessors dels actuals Ajuntaments democràtics ha estat realment caòtica, però això no treu que es vagi avançant, si hi ha esperit i voluntat per a fer-ho, els resultats els trobarem aviat.

Vapor Vell.— Després que les AA.VV., entitats, partits polítics, veïns... ens quedéssim afònics de tant demanar a l'Ajuntament l'adquisició d'aquests terrenys al Patrimoni de l'Estat, al final s'ha fet tard, els terrenys pertanyen a una multinacional. La reivindicació però, continua en peu, és indispensable que l'Administració compri el solar car és un dels pocs espais que encara ens queden per poder intentar paliar una mica la gran densificació que tenen els nostres barris.

Per les notícies que hi ha, el Consell de Districte ha fet un estudi al respecte. A l'espera que aquest projecte estigui a l'abast de tothom i es pugui discutir, totes les AA.VV., entitats, etc. continuem amb la nostra proposta: Volem tot el Vapor Vell.

Espanya Industrial.— La carta que el Secretariat d'entitats va enviar el mes de desembre a l'Ajuntament interessant-se pel projecte de l'Espanya Industrial i més concretament quan al tema del Drac, no ha obtingut resposta. Deu ser que amb les nevades l'escrit ha quedat congelat, o pitjor, si a la plaça Sant Jaume es van quedar sense fluid elèctric i tenien fred el deuriem cremar per escalfar-se.

Esperem que quan surti el proper número de la revista, ja poguem tenir la resposta del Consistori, temps, almenys, no els n'ha mancat.

Jordi Clausell

IRIS

— CONFECCIONS —

Sastreria Confeccions Camiseria Gèneres de Punt.
Creu Coberta, 112. Tel. 243 27 44.

Directament

Dies passats la nostra redacció va rebre la carta d'un veí de Sants, que desitjava saber què és el que realment es faria en el parc de l'Espanya Industrial: per poder donar-li la resposta més encertada, a la seva pregunta, ens vàrem adreçar als responsables del tema, i això és el que ens varen dir:

«Les obres ja fa temps que han començat, en aquests moments continuen endavant sense gaires problemes, sembla ser que per fi tindrem el nostre parc, però el que no és encara segur és si hi haurà o no l'escultura del drac gegant».

Però continuar les obres sense saber-ho de segur pot ocasionar problemes d'última hora... ¿Com és que no hi ha aquesta conformitat sobre si hi haurà o no l'escultura?

«Tens raó sobre els problemes que ens pot ocasionar el no saber-ho amb seguretat, el que passa és que el pressupost per fer el parc no arriba per costejar la construcció del Drac, aleshores haurem de treure'ls d'un altre cantó, aquests diners, i això sempre costa una mica».

Espero que aquesta resposta hagi estat del vostre grat. Continueu enviant-nos les vostres cartes i nosaltres farem que els entesos en els diferents temes les contestin.

Núria M.

Manet

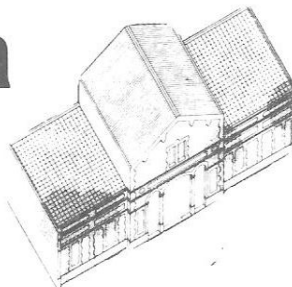
MARCS
QUADRES
LÀMINES
MIRALLS

VENDA A L'ENGRÒS I DETALL

ROSÉS, 65 · TEL. 339 64 40

08028 - BARCELONA

Cotxeres de Sants: comença una etapa nova

Els passats dies 22 i 23 de desembre, al passatge d'en Fructuós Gelabert, al bell mig del Centre Cívic de Sants, es celebrà la primera mostra d'Artesania de Sants on el col·lectiu d'artesans va exposar les seves obres. La nostra fotògraf també hi era. L'assistència fou nombrosa. Nosaltres, us en deixem constància.

Quan aquest número de Trenc d'Alba sigui al carrer, les Cotxeres de Sants hauran finalitzat la seva etapa de provisionalitat i funcionarà d'una forma definitiva i normalitzada el primer Consell Directiu escollit democràticament. Fins ara, un equip de persones representant entitats, veïns i Consell del Districte han anat gestionant-les.

Tal i com marca el reglament de Centres Cívics, en l'Assemblea que tindrà lloc el proper dia 30 de gener (a aquestes alçades ja s'haurà celebrat i per tant sabrem la nova composició del Consell) s'escolliran sis dels dotze membres que l'han de compondre: tres en representació de les entitats i tres en nom dels usuaris participants en les diferents activitats que, d'una manera continuada, es desenvolupen arreu dels edificis de les Cotxeres. La resta dels components formen part de l'Ajuntament i el Consell de Districte que va sortir de les últimes eleccions municipals.

La incidència de les Cotxeres en els nostres barris, i fins i tot a la resta de Barcelona, ha anat augmentant cada dia. Bona prova d'això és que per part dels usuaris hi ha més del doble de candidats que llocs a ocupar. Ni les eleccions de EUA han arribat a tenir tanta expectació, per sort no tenim cap Reagan que es presenti.

Òndia! —digué la Mercè Grenzner quan va saber que una vegada

més s'escribia sobre el recentment inaugurat local—. La cosa és maca, però la veritat és que gairebé ja està tot dit, no? Amb la seva veu de diva d'òpera, la secretària de les Cotxeres agafa el telèfon per a dir: Centre Cívic, digui...? escriu constantment a màquina rodejada de cartes, sobres i papers, atenent els veïns que anonadats per la informació del conserge de torn a la pregunta que li han fet, es llencen exasperats, i com a últim remei, a l'oficina del costat per si poden treure aigua clara del que volen saber. Ah! si teniu ganes de recórrer totes les dependències, només heu de preguntar a aquests senyors sobre una reunió, us enviaran a tots els llocs menys al que busqueu. I que consti que de bona voluntat en posen força, però a voltes amb això no n'hi ha prou.

Entrevistar la Mercè és una tasca quasi impossible. No para, li estàs parlant d'una cosa i ella està

pensant en una altra. Al final, i potser com un intent d'acomiar-me de forma amable, em diu: «Podries parlar d'esports, és un tema que no està tan vist com aquest. Hi ha molts camps a informar, pots parlar amb el Conseller de l'Àrea, amb l'Escola d'Iniciació Esportiva, etc.».

La idea m'agrada —li comento—, la xerrada que farem petar amb en Francesc Osan, conseller d'esports, podria ser dalt d'una muntanya o escalant un pic, no et sembla? seria original almenys. «Que és escalador?» —em pregunta la Mercè amb cara de sorpresa—. No sé, però com hi ha hagut una època que semblava que s'hagués posat de moda, doncs imagino que encara li'n deuen quedar reminiscències. Però va! deixem l'esport per a millor ocasió i digue'm, per acabar: com veus el futur de Cotxeres? La Mercè Grenzner (entre nosaltres, car de segur que ha passat inadvertit a tothom: el seu cognom té arrels de fora de Catalunya. A que no us n'havíeu adonat?), es queda mirant-me amb un somris, els seus ulls es dirigeixen al «fotimer» de convocatòries que encara li queden per fer i continua amb la seva tasca. La resposta és esclariadora.

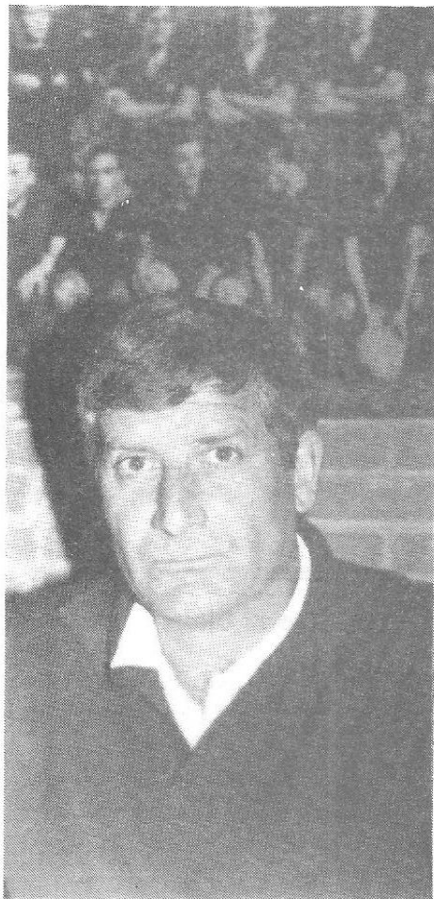
Jordi Clausell i Subirats

Magòria: primer balanç

Parlem amb l'Eladio

Inaugurat el 27 d'abril passat, el camp de la Magòria és sens dubte una de les principals instal·lacions esportives del districte. Trenc d'Alba que ja en els anteriors números 13 i 15 en parlava en profunditat, l'ha visitat novament per conèixer el seu funcionament i fer així un primer balanç.

dio Silvestre i Graells, s'inicià en el futbol al Mercantil d'aquesta ciutat vallesana per passar després als equips d'afeccionats del Barça. D'aquí al Condal, antic filial, per, en la temporada 64-65, debutar en el primer equip, en el qual hi romangué un total d'onze (11!) anys, fins el 1973. Fou internacional juvenil i també internacional «A» en 15 ocasions, jugant sempre de lateral esquerre. Amb ell el Barça guanyà una Copa de Fires (65-66) i dues Copes del Rei (67-68 i 70-71). A més també jugà aquella famosa final de Recopa a Basilea on el Barça perdé enfront l'Slovan de Bratislava per 3-2. El 1966 participà amb la Selecció estatal en el Mundial d'Anglaterra. Tot aquest «curriculum» fa de l'Eladio un home que encara creu i somnia amb el futbol i tot el món que l'envolta i és que, com ens comenta amb joia: «valg néixer amb una pilota als peus». Això i més és el que ens explica en la següent conversa.

— Ja fa gairebé nou mesos que fou inaugurat el camp de Magòria. Quin seria el balanç que vostè en faria?

— El balanç és positiu en tots els seus aspectes tant pel que fa als horaris, com als partits, els entrenaments, etc.

— Però els conflictes entre clubs que s'havien iniciat ja abans de la inauguració (veure TRENC D'ALBA n° 13 del gener/febrer '84), s'han resolt?

— Sí, ara de conflictes no n'hi ha pas. El fet que s'hagi de pagar per veure la UE de Sants i no pels altres equips és perquè el Sants juga a Preferent i per tant té l'autorització oficial per categoria per fer-ho. La resta de clubs però, malgrat que no fan pagar entrada, també se

les arreglen com poden. Per exemple, recullen diners mitjançant una mena de rifa que fan entre els espectadors que assisteixen als matxs.

— Quan als espectadors, va molta gent al camp?

— Sí, i tant. Els caps de setmana el promig arriba a més de mil espectadors que fins i tot augmenta quan juga el Sants a dos o tres mil. Hi ha, doncs, una gran resposta per part del veïnat.

— Com s'ha organitzat la distribució de les hores d'ús del camp?

— El camp és utilitzat per clubs que ja ho van sol·licitar fins i tot abans de la inauguració. S'ha fet un horari que es compleix taxativament. Els clubs usen el camps proporcionalment al seu nombre d'equips, hi ha per tant una total igualtat sense cap tipus de preferència. Quan als equips que hi juguen, han estat admesos per criteris de proximitat, prestigi, antiguitat, etc.

— Poden gaudir d'aquestes instal·lacions equips, diguem-ne, no oficials, provinents d'escoles, instituts, etc.?

— Sí. Hi ha equips d'escoles i instituts de les rodalies que s'entrenen pels matins. Fins i tot també ho fan membres dels Mossos d'Esquadra, Guàrdia Urbana i Bombers. També juguen grups d'amics, particulars, etc. Això es fa sempre i quan no es destorbin els horaris establerts per als clubs.

— Em podria explicar com discorre un dia qualsevol en el camp?

— Sí. Aquí som tres persones les que ens encarreguem del manteniment. Pels matins, de dilluns a divendres, es neteja el camp, ja que a causa del gran nombre d'equips que hi juguen, necessita una neteja diària. Per la tarda, de les 17,30 a les 23,30 s'efectuen els entrenaments dels diferents clubs. Els caps de setmana es dediquen íntegrament a jugar partits. Se'n disputen un promig entre els dos dies, de quinze o setze partits.

— Qui paga el cost de manteniment de les instal·lacions?

— El camp de Magòria és un servei que la Generalitat ofereix als ciutadans i per tant no té una finalitat lucrativa. Per això la Direcció General de l'Esport hi perd diners. Els clubs gaudeixen d'aquestes instal·lacions per un preu molt més

Sense dubte, la millor manera de començar és parlar amb l'«ànima» de la Magòria, l'Eladio, responsable del seu manteniment, exjugador del Barça ben conegut per tothom, al qual hem entrevistat en el seu ambient.

Nascut el 1940 a Sabadell, Ela-

reduït que si juguessin en qualsevol altre camp que no fos públic. Paguen una quota, tres cops a l'any, per l'ús del camp i de l'enllumenat.

— I el Consell del Districte?

— No, el Consell del Districte no hi aporta res. Aquest és un servei exclusiu de la Generalitat.

— En el projecte inicial de la magòria es preveia a més del camp de futbol, la construcció de tres poli-esportius i una piscina, això però, no es féu per raons pressupostàries. Després de les eleccions es portaran definitivament a terme aquestes construccions?

— Això és en estudi. Potser es portaran a terme però no sé si serà a curt o llarg termini.

— A l'estiu, quan no hi ha competició oficial, quin tipus d'activitat es porta a terme?

— A l'estiu s'organitzen les «diades» dels clubs. Ells lloguen el camp per un o dos dies i es busquen rivals per a jugar partits amistosos. A més també fan rifes per guanyar més diners.

— Finalment, quins són els resultats dels equips que juguen a Magòria?

— Els resultats són bons. Hi ha un parell d'equips, el Sants i el Batlló, que poden pujar de categoria. A més cal destacar que d'entre els nanos que hi juguen n'hi ha un bon grapat que poden tenir un futur en aquest esport si s'hi dediquen.

Un cop fetes les preguntes «de rigor», comencem a divagar sobre temes més generals que potser afecten més íntimament el nostre protagonista. L'Eladio ens assegura que «l'esport és el més maco que hi ha (tant humanament com físicament)» i que «la gent que no el practica no sap què és». De seguida però, parla de l'Agrupació de Veterans del Barça, i és aquí on podríem dir que el seu optimisme no té límits. Ens explica que l'Agrupació es dedica a fer partits (30 o 40 per temporada!) i, amb els diners que es recullen, s'ajuda els ex-jugadors del Barça que actualment es troben en problemes, i és

que, com ens diu «la carrera del futbolista és molt curta i l'has d'aprofitar al màxim i no gastar-te els diners que guanyes». Quan fa la comparació entre el Barça d'ara i el d'abans, és taxatiu: «Ara es descuida més la tècnica en favor de la preparació física». «Aquest Barça (el de la temporada (84-85) —afegeix— està mentalitzat per guanyar».

Entre els records més bonics, destaquen el fet mateix d'haver jugat onze anys ininterrompudament en el primer equip i, sens dubte, el Mundial del '66 a Anglaterra.

Quan ja la conversa comença a apagar-se, l'Eladio no s'està de donar-nos la seva filosofia de la vida, aplicable no només a un esportista, sinó a qualsevol persona: «L'estudiant, l'esportista, tot home, tota dona ha d'estar mentalitzat per aconseguir allò que vol». I aquesta «preparació psíquica, podríem dir, ha d'ésser acompanyada per una motivació que el porti sempre a auto-superar-se». Només així s'aconseguirà el triomf.

Finalment quan ja acabem, l'Eladio ens diu que el seu fill de quinze anys juga amb el Sabadell. Qui sap si la història es pot tornar a repetir, no?

El cementiri de Sants

La Meritxell i jo baixàvem pel passatge del cementiri i comentàvem que seria un reportatge interessant el del cementiri de Sants. Quan els arbres que hi ha als costats del carrer ens deixen veure la façana del cementiri, d'antuvi em fa notar la Meritxell que en el rètol de la porta principal està escrit Sans sense la «t». En arribar, ens presentem al municipal de torn (l'únic persona viva que hi havia), molt amable ens diu que ja té instruccions de la superioritat per deixar-nos entrar a fer el reportatge, la veritat sigui dita, ens va acompanyar en tot moment, volem suposar que perquè no ens perdéssim... La nostra primera sorpresa va ésser que no hi havia cap registre, ja que, segons el Sr. municipal, tot estava en el cementiri de les Corts.

Un cop tornats a demanar tots els permisos pertinents «por escrito» ens dirigírem a l'esmentat cementiri i, quina fou la nostra sorpresa! també tenien instruccions de la superioritat per deixar-nos fer el reportatge. Ens varen ensenyar grans volums, que és on tenen registrats els enterraments, però no vàrem poder treure res clar, ja que no hi havia manera de poder llegir una lletra, ja que, quan estiràvem el coll, el funcionari, que suquejava per tot arreu amabilitat, ens el despietava.

Vam fer una incursió fins al carrer Sancho d'Àvila, per tal de poder extraure alguns informes, però tampoc. El departament corresponent vigila amb tanta subtilitat les propietats que tenen al seu càrrec que, res de res, l'única cosa que sí és molt lloable és la gentilesa del personal. La qüestió és, que la Meritxell va fer el seu reportatge gràfic tot el millor que va poder i jo, doncs, una vegada més vaig optar per nodrir-me de la saviesa popular, del que pogués haver-hi a l'Arxiu de la Ciutat i, recordant però,

en Sèneca; el que la raó no aconseguix o assoleix sovint ho fa el temps.

Avui el cementiri de Sants correspon al terme municipal de l'Hospitalet, la seva entrada està en el carrer de Collblanc després del Mercat de Fruites i Verdures i el primer trencall a l'esquerra es troba el «Pasaje del Cementerio».

Fou inaugurat l'any 1880 i el primer enterrament va ser efectuat el dia primer d'any, val a dir que ja s'hi enterrava anteriorment, però aquesta data és la que compta des que es va estar acabat el cementiri per l'Ajuntament. L'arquitecte que va fer els plànols fou en Jaume Gustà i Badia (1853-1930) el mateix que el consistori féu bastir l'Ajuntament de Sants el 1895 i també col·laborà a l'Exposició Universal del 1888.

Llevat que és un cementiri en el qual s'hi troba un gran fervor catalanista, reflectint així el respir del barri de Sants, té una impressió de desastre, pobresa i deixadesa. El terra és ple de pedres, està sense asfaltar i la jardineria és d'allò més minsa. Per la superfície que ocupa i el poc moviment d'enterraments que hi ha, es troben dintre del recinte massa escales de plataforma, més aviat sembla que vagin amagatzemant totes les que sobren dels altres sis cementiris que hi ha en el terme de Barcelona.

La imageria funerària no és molt important, si més no, es troba una tomba la làpida de la qual està feta per l'escultor Pau Gargallo (1881-1934) però li falta l'escultura, no hi és (?), segons els entesos és un exemple del neo-centisme mediterrà, la seva propietària, que hi està inhumada, era la Sra. Teresa Brias de Pidelaserra († 1914).

Tornant a la saviesa popular, ens assabentem que no hi ha pas personalitats destacades, a part, però, de la tomba de l'empresari Balanyà que es troba en el departament central. Molt a prop es troba una tomba en un lamentable estat de deixadesa, on està enterrat Francisco Carné i Font, mort el 16 de desembre de 1878 als 50 anys d'edat, possible donador dels terrenys i té el següent epitafi: «Al consecuente demócrata dedican este recuerdo (un monólito) sus correligionarios políticos, modelo de padres, fiel marido, gran amigo,

honrado ciudadano». També es troben d'altres epitafis que els transcrivim: «*Fan dur el comiat/ un aspre tomb de lament/ en diu Arel la llençor com a conhort*». Una inscripció que veiem en un nínxol que diu: «*Morí en compliment dels seus deures en el bombardej del 19 de gener de 1938*». També hi ha fotografies dels difunts, en un dels nínxols, el N° 4.469, hi enterraren un afusellat, també es poden veure poms de flors allegòrics a la bandera catalana i petits gallardets amb les quatre barres. La superfície total del cementiri està distribuïda de la següent manera: 278,50 m² per l'edifici d'administració, 65 m² la Capella, 11.000,37 m² el recinte de sepulcres. El total edificat és de planta baixa per l'administració i la capella, els nínxols tenen una alçada de 7 pisos. Les possibilitats d'ampliació són impossibles, la jardineria és dolenta, l'estructura de l'obra és de maó dolent, l'edifici de l'administració està rebossat de guix i guarnit amb rajoles, la pintura és a la cola i esmaltat.

Si llegim «La sagrada cripta de Pombo» després de veure i fer una passejada pel cementiri de Sants, podrem donar validesa a la frase que en Ramón Gómez de la Serna escrivia cap allà els anys trenta «la muerte es un valor en crisis».

La veritat és que hom es posa a pensar en aquest temps que ens

ha tocat viure i filosofa i surten pensaments com aquest:

La vida és, per pocs, gaudir;
pels més, sofrir i lluitar
i caure rendit després
a la gola del fossar
per no aixecar-se mai més.

Malgrat tot, aquest cementiri, a diferència d'altres, en general, l'ambient que es respira és el del patriotisme petitburgès i artesanal que tanta tradició té en el nostre poble.

Referències d'altres cementiris de Barcelona

El de l'**Est** es va fer per encàrrec del Bisbe Josep Climent l'any 1773.

El cementiri de **Sant Gervasi**: segons dades de l'Ajuntament, es va inaugurar el dia 1 de juliol de 1897.

El d'**Horta**: fou inaugurat el setembre de 1800.

El de **Sarrià**: els primers documents als quals es fa referència daten de 1922.

El cementiri de **Sant Andreu**: la part vella fou inaugurada el 1865.

El de **Les Corts**: s'obrí el 4 d'octubre de 1897.

El cementiri de Montjuïc, **Sud-oest**: s'iniciaren les obres el març de 1883.

El del **Nord** està a Sardanyola, es començaren les obres el 1969. Compta amb el que és el primer forn crematori de Catalunya. Un decret llei amb data de 1974 estableix l'obligatorietat de crear crematoris a les ciutats de més de cinc-cents mil habitants, la llei també exigeix una petició testamentària del finat o l'autorització dels familiars.

No voldria acabar aquest reportatge sense fer esment a un bocí del poema «*Stanzas*» de Robert Southey:

Les meves esperances són amb els
[morts, aviat
amb ells ocuparé el meu lloc
i amb ells viatjaré
a través del futur
però deixant aquí un nom, em
[penso
que no desapareixerà en la pols

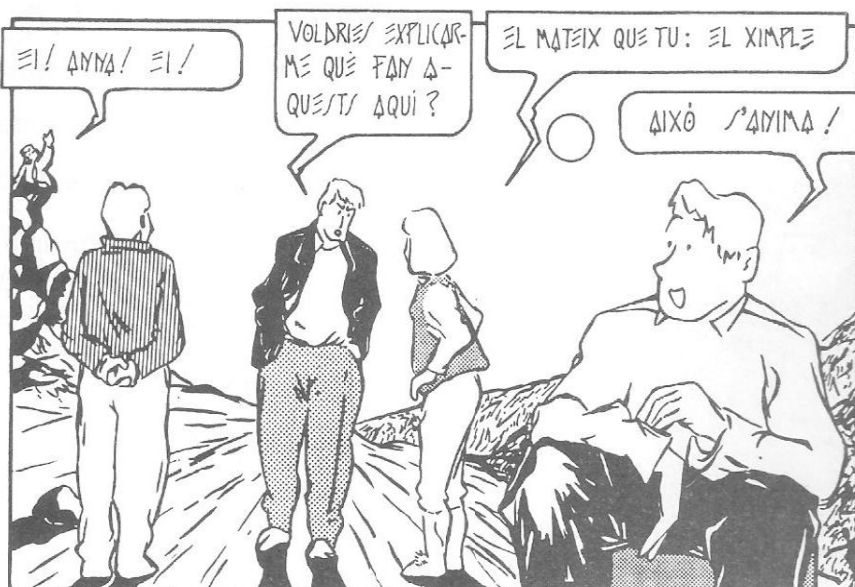
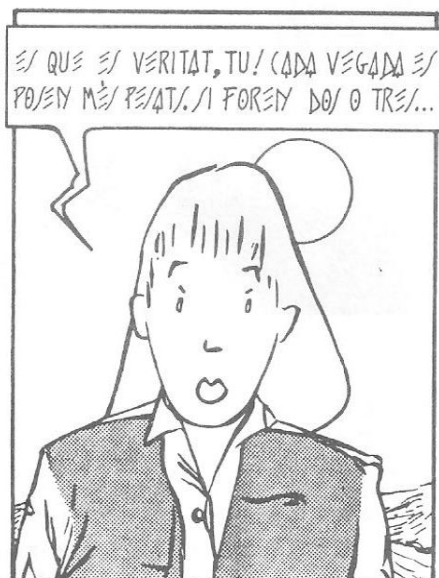

Text: Miquel Sánchez
Fotos: Meritxell Sendra

DIBUIXOS
AMADEU

ANNA I EL BABU

IDEA:
J. ROJ

-180" MÉS TARD-...

DONCS NO É LA
PRIMERA VEGADA, NO

EL MATERIAL, JA SÉ
/AP: CADA VEGADA PITJOR

SI, TAMBÉ SOM MOLT, É CLAR

PERÒ EM COS-
TA TANT DIR
QUE NO ...

Los Cazafantasmas

Ai! Quan lluny queden aquelles comèdies de Howard Hawks, Ernst Lubistch o Franck Capra!! A poc a poc, obres mestres com «*La fiera de mi niña*» o «*Vive como quieras*» han quedat en l'impertèrrit oblit d'una joventut, la dels '80, que demana quelcom diferent/innovador. La diversió i la rialla portades a l'extrem. Què, si no, podia reivindicar una generació culturalment formada a través de la televisió, que a Amèrica glorifica les hamburgueses i que no està vivint èpoques dolces, que no sigui un cinema d'esbargiment on pugui oblidar una existència amenaçada constantment per conflictes socials i pel perill d'un conflicte nuclear?

Doncs, au!! disbauxa, *entertainment*, i si pot ésser, batussa. I el setè art, fidel esclau de les necessitats d'un públic que cotitza abans de veure el film, pren com a senyera allò de «La comèdia no ha mort!! Visca la comèdia!». I d'aquí neixeran dos subgèneres: a) El remake de les obres mestres, i b) Els films de joves i per a joves que, per tal d'assolir un major grau de diversió, poden aliar-se amb d'altres gèneres, com ara ho és el terror.

Al primer cas corresponen, verbi gratia, «*Soy o no soy*», remake de «*To be or not to be*», «*La mujer de rojo*» —còpia moderna de «*Un elefante se equivoca enormemente*»— o «*Infielmente tuya*», del mateix títol que la seva musa, «*Unfaithfully yours*». No obstant això, és en el segon cas on ens aproparem a «*Los cazafantasmas*», després d'aquest preàmbul, que el cronista ha considerat necessari.

Aquesta *nouvelle* comèdia, la que abarrota els cinemes amb obres tan dubtoses, té l'origen en un film de John («*Un hombre lobo americano en Londres*») Landis: el seu títol: «*Desmadre a la americana*», posà de moda una temàtica grollera, basada en la disbauxa i en la banalitat que més tard protagonitzarien els mateixos estudiants ex-aequo amb la inseparable obsessió pel sexe; la llista de títols és esgarriant, tot i que tal vegada

se'n pugui destacar tres: el mateix «*Desmadre...*», «*Los incorregibles albóndigas*» i «*La loca academia de policía*», que han esdevingut rècords de taquilla als USA. Ai!!

I és precisament aleshores quan un grupet de la *mater familias* del gènere, s'uneixen per a engendrar «*Gosthbussters*»; ells són Ivan Reitman (director de «*El pelotón chiflado*» i «*Los incorregibles albóndigas*») i els actors Dan Akroyd (protagonista de tres comèdies de Landis), Bill Murray (un altre exemplar de la Landi's Factory) i Harold Ramis. Amb l'ajut de Richard Edlund, l'home dels efectes especials d'«*Star Wars*» i de «*En busca del arca perdida*» barregen diversos ingredients i troben la fórmula ideal que ha convertit «*Gosthbussters*» en un dels grans films de la història americana. Ai!! (bis).

«Trenc d'alba» desvetlla el secret de la fórmula: agafeu tres nois, poc agraciats però escrupolosament simpàtics, que repetiran ganyotes i tics al llarg del film: poseu-los dins d'una bona olla cinematogràfica amb el pretext de caçar uns fantasmes que vénen del més enllà; remeneu una mica i farciu-ho de sengles paròdies de films terrorífics, «*Poltergeist*», sense anar més lluny. Abans que bulli, poseu-hi una bona dosi d'efectes especials, per a delectança de petits i grans. Ja és tot a punt? Nooo, manca quelcom amb grapa: la música. I un tal Ray Parker Jr. s'en-carrega del tema principal de «*Gosthbusters*» sigui èxit mundial abans d'estrenar-se la pinícula. Abans de servir el plat a la taula, adobeu-lo amb una suculent i habilitosa campanya comercial... No pot fallar!

I tant que no falla!! «*Los cazafantasmas*» ja és un dels deu films més taquillers de totes la història del cinema als Estats Units. I aquí la gent no vol ésser menys, fa claustrofòbiques cues, tarareja la marxa de Ray Parker Jr. i es posa de part dels aparents herois abans que aquests surtin a escena. Sí, sí, funciona... El que passa és que el

Ei, fantasma...

cinema és quelcom més que 90 minuts de ritme a tort i a dret sense cap coherència; i «*Gotsthbusters*» no té argument, desaprofita una actriu (Sigourney Weaver), comença a avorrir a partir del quart d'hora, acaba no fent gràcia i té un final agafat amb pinces. Però «*Los cazafantasmas*» continua i continuarà funcionant comercialment, que era el que interessava. Aii (lamentació)!! Ja hem tornat a caure de nou!! Quin panorama...!!

Josep Vila

MENÚ QUE ES POT DEIXAR JA FET

Amanida de pebrot i pernil dolç

Per a 4 persones:

2 enciams; 250 gr. de formatge de Gruyere; 250 gr. de pernil dolç en dos talls; 2 pebrots vermells escalivats o bé de llauna; oli, vinagre, estragó, orenga, sal i pebre.

Es renten els enciams, s'es-corren bé i es tallen a trossets. El formatge i el pernil dolç es fan a daus. Els pebrots, pelats i sense granes, es tallen a trossos. Es barreja tot plegat en un bol gran i es posa a la nevera, i quan s'ha de servir s'amaneix amb una salsa vinagre, amb una punta d'estrágó, orenga i un pols de pebre.

Flam de pollastre

Per a 4 persones:

12 ous; 500 gr. de filets de pit de pollastre; 3 ous durs; 2 cullerades d'herbes aromàtiques: julivert, sal d'api, nou moscada, ceba tendra i estragó; 1 ceba, sal, pebre, oli.

Es deixaten els ous com per fer una truita; se salen i s'empebren a bastament. Es talla el pollastre a trossets petits i s'afegeixen els ous batuts junt amb la ceba ratllada i les herbes aromàtiques. Es pelen els 4 ous durs i sencers es posen també a la barreja. S'unta amb oli un motlle de flam, que sigui gran (perquè en coure s'infla molt), es vessa tot plegat a dins i es posa a coure al forn no gaire fort durant 40 minuts. Quan es treu del foc es deixa refredar dins del mateix motlle; se'l treu quan ja és fred i es talla com si fos un pastís. Es pot menjar acompanyat de l'amanida anterior.

Taronges farcides

Per a 4 persones:

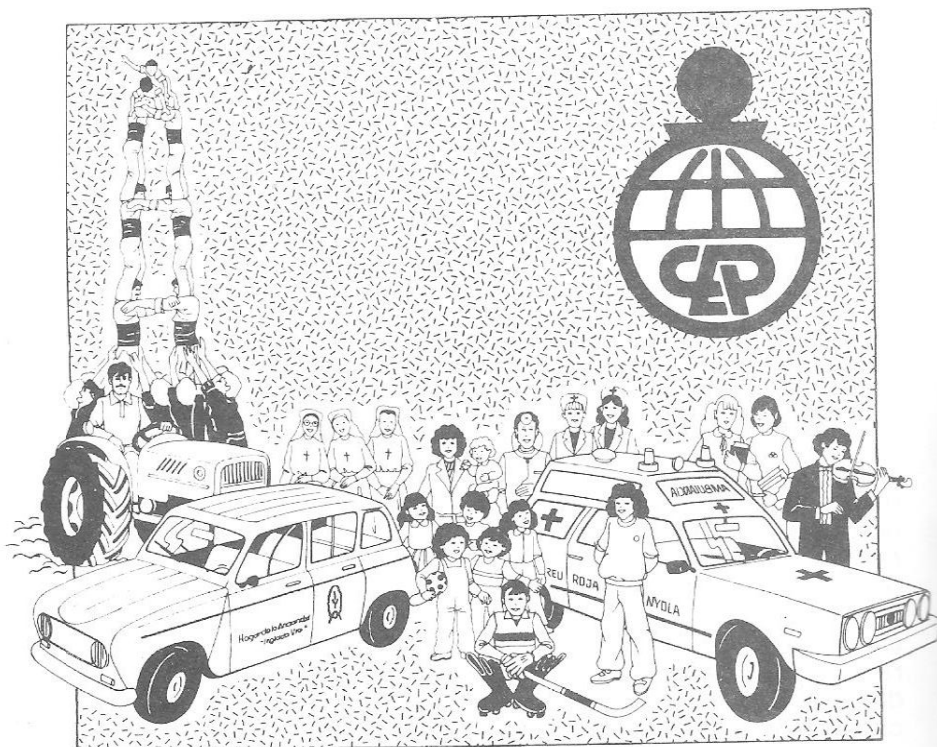
2 taronges grosses; 8 galetes de bescuit; ½ pot de llet condensada; 12 galetes de llengua de gat.

Partiu les taronges per la meitat, escorrer-los bé el suc i traieu-ne els trossets de polpa i de pell que hagin quedat en la pell. Barregueu

el suc de taronja, la llet condensada i els bescuits picats, farciu les mitges taronges amb aquesta barreja, guarniu-les amb tres galetes de llengua de gat cada una i poseu-la a la nevera fins el moment de servir-les.

SibiHa Sibarita

Obra Social de la Caixa d'Estalvis del Penedès

Des de fa 70 anys mans a l'obra.

Ho sap tothom: estudiants, esportistes, artistes... Empresaris, pagesos, artesans... Gent de la ciutat i gent dels pobles... Tothom sap que la Caixa d'Estalvis del Penedès és sempre allà on són les necessitats de la gent: a Guarderies, Hospitals, Llars d'Ancians, Biblioteques, Escoles... Manifestacions artístiques, esportives, recreatives...

Des de fa 70 anys estem mans a l'Obra Social.

Caixa d'Estalvis del Penedès

L'origen de la pesseta

Moltes vegades ens hem preguntat quin deu d'ésser l'origen de la pesseta. S'ha dit que la pesseta va sorgir de la recollida de la calderilla catalana perquè tenia excessiu valor intrínsec, i que les primeres pessetes foren encunyades durant la dominació francesa del 1808 al 1814. Però fem una mica d'història.

Durant la dominació romana, Barcelona no va tenir pas fàbrica de moneda, malgrat que Catalunya en comptava per aquells temps fins a sis, situades a Tarragona, Lleida, Tortosa, Empúries, Roses i Ceret. Sobre aquesta última població s'ha suscitat algun dubte en cercar aquest informe, que si era l'anomenada així en el Rosselló o Sea o Cera de les que existeixen entre runes entre Xeres i Medina Sidonia. Les monedes romanes que amb tota possibilitat circulaven aleshores per Barcelona es denominaven, conforme al sistema nacional dels dominadors.

Encunyada el 1759 per Carles III.

Els Reis Gots varen reduir a la meitat les oficines de monedes establertes pels seus antecessors els romans. De totes les ciutats abans esmentades solament van conservar Tarragona, Tortosa i més tard s'agregà Barcelona per tant, es pot dir que l'existència de la Casa de la Moneda de Barcelona data de l'època d'aquests Reis. Però no deixa de ser un tant original i significatiu que el nom de Seca, com s'anomenava l'oficina de la moneda a Catalunya, derivi segons els filòlegs de la veu Zeca, paraula amb el qual els àrabs denominaven aquests establiments.

En documents trobats a Barcelona a començaments del segle XVIII, es parla de les pessetes

(hom creu que és el diminutiu de peces, petites), nom donat no se sap pas per qui, i tampoc de quin lloc procedia, a uns rals catalans de plata, encunyats en la Ceca de Barcelona. Degut a la profusió que hi havia l'any 1705 d'uns rals de «a ocho mejicanos» que se'ls anomenava *patacas* o *patacones*, el Virrei Velasco va demanar als consellers que els convertissin en *realitos catalanes* perquè circulessin per tot el principat, ja que la ciutat, per privilegis reials, era l'única autoritzada per encunyar moneda.

En ser proclamat rei l'Arxiduc Carles d'Àustria, aquest va demanar al Consell de Cent que convertís a rals catalans una partida de plata que va llegar procedent de donatius particulars.

Vençuda la ciutat de Barcelona per les tropes de Felip V, i una vegada imposat el decret de Nova Planta del 16 d'ener de 1716, el Capità General va notificar a la «Real Audiencia» les queixes sobre l'extracció de monedes a altres països. L'Audiència feia referència en el seu informe al mal estat de les peces de dos rals, de plata, anomenades vulgarment pessetes, que s'havien encunyat durant la guerra portant l'escut d'armes i el nom de l'Arxiduc Carles, així com: «parece impropio e indecente a la regalia y autoridad de su Majestad que esta especie de moneda sea casi la única que circula y corre en este Principado». A finals del 1722, i veient que el comerç es negava a acceptar les pessetes, ja que corrien els rumors que el Rei havia ordenat retirar-les, es va haver de prendre rigoreses mesures per aconseguir que no persistís aquell estat de coses. Per reial ordre de desembre varen haver de continuar circulant els «menudos cata-

lanes» o pessetes fabricats durant el regnat de l'Arxiduc, ja que eren de suficient plata de llei i en tota Castella no es podien encunyar altres peces, ja que segons va al·legar l'intendent de «el molinillo» (lloc que s'anomenava així per ser la farinera de San Pedro on es batià moneda), no hi havia pas coure.

Quan va ser proclamat Rei d'Espanya Carles III, l'Ajuntament de Barcelona va determinar que s'encunyessin 2.500 medalles d'argent, de les quals, 2.000 tindrien la forma d'una pesseta i 500 de mitja aproximadament. Sembla ser que durant el regnat de Carles III, el sobirà que va crear la bandera espanyola, ordenà l'exèrcit i restaurà la flota, també va adquirir el nom de pesseta com a unitat monetària.

Durant la revolució de 1868 i estant com a cap de l'executiu espanyol el general Serrano (Duc de la Torre), va implantar com a unitat de compte la pesseta, dintre d'un sistema bimetàl·lic. En Laureà Figuerola, ministre de Finances, va establir per decret del 19 d'octubre una moneda que tenia 23 mil·límetres de diàmetre i un pes de 5 gr., l'argent era de 835 mil·lèsimes. Així doncs, la pesseta quedava constituïda com a moneda nacional. Es va aplicar el sistema decimal i les antigues peces de coure es convertiren en les d'un cèntim, dos, cinc i deu, i els rals de plata en pessetes de cent cèntims.

Variacions de la pesseta

- 1868 Fins el 1934 última emissió d'argent.
- 1937 Coure-alumini.
- 1936 Paper moneda.
- 1944 Aleació de coure i alumini 900 mil·lèsimes (coneguda per la rossa).

Devaluacions

- 1959 Primera reconeguda oficialment des de l'any 1868, fixat el canvi en 60 ptes. per dòlar o 0,0148112 gr. d'or fi.
- 1967 Fins 1973 es devalua en un 2,25% respecte al dòlar.
- 1974 Adquireix el tipus de canvi en flotació.
- 1977 Devaluació d'un 19,6% i quedà el canvi establert en 84,9 ptes. per dòlar USA.

Actualment la pesseta, a l'igual que d'altres monedes, estan suportant el canvi continu a que està sotmesa l'economia internacional.

Miquel Sánchez

Chester Himes

Trilogy

Ha finalitzat l'any orwellià. Els pseudofilòsofs comencen la recerca d'un nou llibre que serveixi d'exemple d'ací uns quants anys per retornar a les seves crítiques contra la mecanització i automatisme del món que desfà la pròpia individualitat.

I mentrestant, els mateixos governs que s'han trencat el cap anomenant l'any 1985 com l'Any Internacional de la Joventut, no paren d'inventar nous «Big Brothers» i noves tècniques destructives.

I quina raó tenia el que va dir la famosa frase «más vale pájaro en mano que morir de pie». Sort que ens queden els llibres i la música i que (toquem fusta i creuem els dits!) el *Fahrenheit 451* que dirigeix el malograt François Truffaut, encara no ha estat assimilat per les intel·ligents i magnànimes ments dels que controlen el món.

Però, tornant als orígens de l'article, si hi ha algú que estigui cercant el substitut del 1984 de l'Orwell, els aconsello, senyores i senyors la trilogia més llegida de la dècada i el llibre que ha provocat

més atacs d'histèria hilarant des que Groucho descobrí el Marxisme.

L'autor: Douglas Adams.

Els llibres: *La Guia del Autoestopista Galàctico*, *El restaurante del Fin del Mundo* i *La Vida, el Universo y todo lo demás* (aquest darrer encara no ha estat publicat al nostre país).

Si ets una d'aquelles persones que creus que la imaginació ja no existeix, t'aconsello a) que et posis un mitjó dins la boca, o b) llegeixis aquests llibres. Si després d'això penses encara el mateix, millor que et tornis anacoreta i escriguis una tesi referent a la repercussió de les taques solars en a menstruació del camaleó antàrtic.

Però si ets una persona que, malgrat tot, encara creus que els temps futurs varen ésser millors, llegeix les aventures de Ford Prefect, Arthur Dent, Zaphid Beeble-roc i altra parentela i us adonareu que... mecaguénlapus, això no se'n va a fer punyetes si nosaltres no volem. I pobre del que ens digui el contrari.

Sang negra

Chester. Tu. Tan. humà. Tan misteriós. Mort en el lliit. Mort en el món. Mort dins la mort. Si la sang que tant has escampat existís, la pròpia sang es dessagnaria. Chester. Tu. Himes. Ells. Personatges crus, vitals, freds, pragmàtics, novèl·lics, reials. Han mort, Chester. S'han deixat matar per una vulgar enveja. Has mort, Chester. T'has deixat matar per una vulgar malaltia. Chester. Tu. Tan humà. Tan misteriós. Tan negre. Tan Chester...

Chester Himes, un dels autors més importants i influents dins la novella negra, juntament amb Hammet, Chandler, McCoy, etc., ha mort víctima d'una llarga i cruel malaltia.

Humphrey, ens hem quedat sense un altre pare i amic, oi?

La dolce vita

És l'any 1775. L'ofertament del comte Waldstein per ésser bibliotecari en el seu castell de Dux, Bohèmia, és acceptat per aquell home de seixanta anys que, com explicà anys després el seu amic, el príncep de Ligne, «Tenia la constitució d'un Hèrcules, però la seva pell morena i aquells ulls tan vius i foscos li donaven un aspecte salvatge...».

Entretant, aquell home comença a escriure la seva autobiografia, considerada com «el quadre més captivador de la vida del segle XVIII».

Poc després d'haver-se publicar aquestes memòries, els investigadors, malgrat els seus desitjos, descobriren que tot el que havia dit aquell personatge era veritat.

Durant quaranta-cinc anys viatjà per tota Europa, de dona en dona, de professió en professió. Va ésser diplomàtic, jugador, místic, alquimista i tantes coses més. Va deixar les seves petjades a Constantinoble, Barcelona, París, Moscou i altres capitals d'Europa. Va ésser amant de princeses, prostitutes, comtesses, monges i innumerables dones més. Donava tot el que tenia i guanyava tot el que volia. No podia ésser fidel però no deixava d'estimar mai.

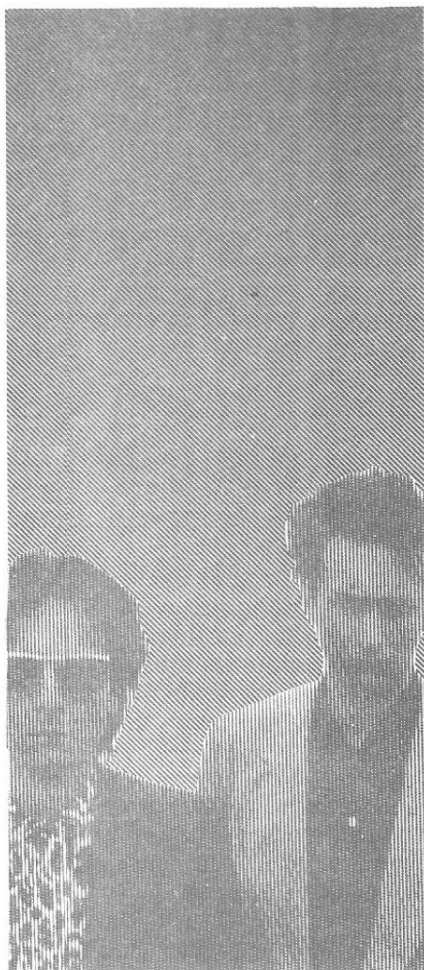
Morí l'any 1798 en el mateix castell de Dux, retirat de la seva vida aventurera, però admirat per tots els que el varen conèixer i per la gent que ja començava a admirar les seves memòries.

Giovanni Giacomo CASANOVA de Seingalt, amb tota la sinceritat del nom et diré que, mai m'he divertit, admirat i envejat tant a una persona com després d'haver llegit *Historia de mi vida*, la seva autobiografia.

Chapeau, Monsignore!

Que bé s'està quan s'està bé
(Anònim)

Aschmunadai

Novetats. Les novetats d'avui ja fa uns quants mesos que són notícia. Però, just avui, són més notícia que ahir. El mapa musical del país comença a tenir els seus propis trets. Sortosament, dia a dia els grups estatals assoleixen noves vendes, nous èxits... més fermesa. L'ebullició ha donat pas a la confirmació. **Los Ilegales**, **Gabineta Caligari**, **Loquillo**, **Los Rebeldes**, **Dinarama**... Tots ells han anat trobant el seu lloc. Altres han sucumbit a la marea. Ara mateix, dos han estat els grups que han aconseguit, per fi, l'èxit que perseguïen. Ells són **Los Ilegales** i **Gabineta Caligari**. Comencem pels primers. **Los Ilegales**, després de la reedició del seu anterior L'P, ja han editat el seu nou treball: «**Agotados de esperar el fin**». Amb ell intenten igualar l'èxit que ja han obtingut amb les seves actuacions en directe arreu de l'estat espanyol. La

senzillesa del seu pop, àcid, dur i melodiós a l'hora, fan possible temes com «**Odio los pasodobles**», «**Soy un macarra**» (?) o el que dona títol a l'L'P. Un bon disc amb gust a cervesa fresca. I uns altres que no volen quedar-se amb la gola seca són **Gabineta Caligari**. Aquest grup, després de bastants despropòsits musicals, ha sabut evolucionar fins a assolir un so i un estil propis. Ara fa dos anys van ser considerats el conjunt revelació amb més futur. El futur no s'ha fet esperar. El seu nou mini-L'P està superant espectacularment l'anterior. Temes com «**Cuatro rosas**» que és el títol del disc, o «**Más dura será la caída**» els acrediten ja, dins el panorama pop.

I continuem. «**¿Donde estabas tú en el '77?**» es el nom-pregunta-qüestió-títol del nou L'P de **Loquillo y los Trogloditas**. Amb ell arriba el rock, el country i el rock'n roll. El so, ja se sap, es el mateix de les bandes de garaig de la dècada dels seixanta. Guitarra, baix i bateria, amb la mitjanit de fons. Ell és **Loquillo**, o boget, o bogill, o bogascle, o... I d'un grup que es va iniciar a Barcelona passem a parlar d'un dels grups més arrelats a la nostra ciutat: **Los Rebeldes**. Si hi ha un grup amb tradició rocanrollesca aquest és, sens dubte, **Los Rebeldes**. El títol del seu nou Mini-L'P ho deixa ben clar: «**Esto es rock'n roll**». No es pot ser més explícit. Pur i clàssic rock a billy accelerat amb algunes gotes de swing. Ja ho sabeu, des de casa nostra i per tota Europa... be-lup-be-balula-belup-bum... balup. Deixem els grups per parlar ara, d'una companyia discogràfica independent, també del país. Ella s'anomena **Grabaciones Accidentales**. I és notícia perquè ha editat un L'P, distribuït per D.R.O. que recull un seguit de conjunts estrangers poc accessibles al nostre mercat. Es tracta de l'avantguarda pop d'ara mateix. **Antena**, **Durruti Column**, **Cabaret Voltaire**, **Paul Haig**... Noms i grups minoritaris, però no necessàriament de minories. Un to relaxant, líric i suaument heterodox que posa a prova l'oïda més subtil. El títol: «**Aquí viene el crepúsculo**». Per cert d'aquest L'P sols se n'han editat mil còpies. Comptant el meu i el del principal segona ja només en queden 998. Afanya't.

Maxis i Singles

D'Eivissa ens arriba un noiet anomenat **Sandy Marton** que ens canta allò de «**People from Ibiza, lala lala...**». Un tema-disco enganxós, assoleiat i que ens transporta anticipadament a l'estiu, les platges i les discoteques a la llum de la lluna. Què tindrà la gent d'Eivissa...? I d'Eivissa agafem un patí de vela i ens arribem a Mallorca. D'aquelles terres és, precisament, un dels conjunts més sincers del moment. El seu nom: **Peor Imposible**. Es tracta d'una multi-banda que barreja la música amb el show visual. Els seus temes són irresistiblement desenfadats, frescs i lleugers. Un postre ideal per a qualsevol dieta. Què tindrà la gent de ses Illes...? I no deixem el patí de vela perquè ara, amb l'ajut del vent, ens dirigim cap a Alemanya. D'allà ens arriben els sons del grup **Alphaville**. «**Sounds like a melody**» és el títol del seu nou hit. Una peça pop, comercial i d'impecable producció. I fins ací la programació d'avui. Bon cap de setmana.

David Stardust

HITS T. d'A.

castellans

- Alaska y Dinarama
- M. Bosé
- La Unión
- Olé Olé

estrangers

- Duran Duran
- Sandy Marton
- Frankie Goes to Hollywood
- Limalh

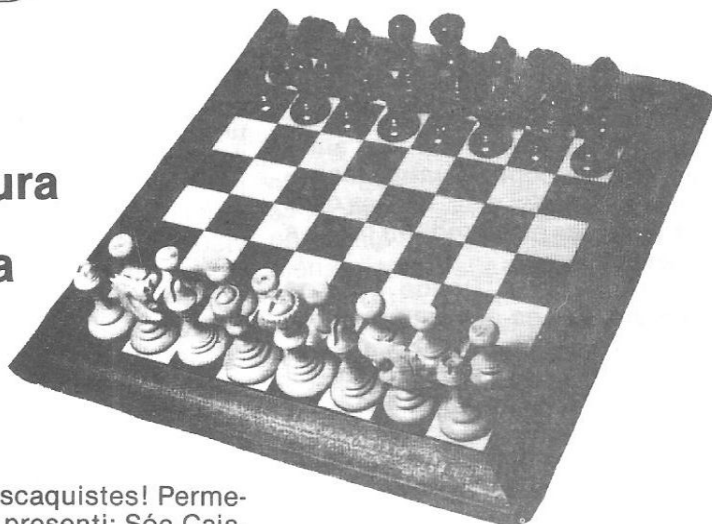
catalans

- J. Manuel Serrat
- Jaume Sisa
- Raimon
- Lluís Llach

L'Obertura Catalana

Hola amics escaquistes! Permeteu-me que em presenti: Sóc Caisa la Deessa dels escacs. He estat enviada entre els homes pel meu pare Zeus, per donar-vos a conèixer el màgic embruix del joc-ciència-art dels escacs. Entre cometes us diré que a l'Olimp tampoc no estem d'acord a l'hora de definir-lo.

Per vosaltres, els mortals, no sóc visible, mes és ben cert que tots els jugadors, grans o petits, que durant la Història foren i seran, han estat inspirats per Mi. Si ells m'estimaren, jo els he correspost amb el meu poder, encara que de vegades m'he hagut d'enutjar amb molts d'ells que m'estimaren i m'oblidaren per un temps, mes si després tornaren a Mi, Jo els he perdonat, perquè l'amor que van sentir pels escacs m'obliga a fer-ho.

Ara que ja em coneixeu, us diré que em valc del Catalunya Escacs Club per fer arribar el meu missatge a tots vosaltres a través de Trenç d'Alba. Mes per no cansar-vos, us contaré una història que va succeir a Catalunya, ja fa molts anys...

A mitjans de l'any 1929, jo estava assabentada, que el dia 25 de setembre, a Barcelona, s'iniciava el Torneig Internacional d'Escacs de l'Exposició Universal, on em vaig dirigir.

Al moment d'entrar a la sala, tots els protagonistes estaven asseguts davant dels seus respectius taulers disposats a medir les seves forces. L'ex-campió del món José Raúl Capablanca, el gran teòric i pedagog rus, Dr. Tartakower, el belga Colle, els anglesos Yates i Vera Menchik, aquesta campiona del món femenina, l'italià Monticelli, i els espanyols Rey Ardid, Golmayo campió d'Espanya, Vilardebó campió de Catalunya, entre d'altres.

Com jo sabia què anava a passar, vaig apropar-me a la taula on jugaven el Dr. Tartakower i l'italià Monticelli, just al moment que aquell feia la primera jugada 1. P4D, quasi sense donar temps d'avançar el rellotge, Monticelli contestà 1... C3AR; el Dr. Tartakower pensà un moment, i agafant el peó de cavall rei, el diposità al tercer escac, 2. P3CR. Les blanques només havien jugat dos cops, mes Monticelli es va moure, nerviós en la seva cadira, i a la vegada mirava sobtat el Dr. Tartakower. En aquest punt haig de dir que Monticelli, com tots els mestres era sensible a segons quina mena de jugades i la darrera del Dr. Tartakower no era coneguda. Monticelli va necessitar una llarga i profunda anàlisi per replicar. La partida, fins el seu ter-

mini, va seguir així:

2 ...	P3CR	3 P4AD	A2C
4 A2C	0-0	5 P4R	P3D
6 C2R	P4R	7 P5D	CD2D
8 CD3A	P4TD	9 P3TR	C4A
10 A3R	C1R	11 D2D	P4AR
12 PxP	PxP	13 0-0	P3CD
14 P4A	P5R	15 C4D	A2D
16 P4CR	PxP	17 PxP	AxP
18 CxP	CxC	19 AxC	C3A
20 A2C	D2R	21 P5AR	C2D
22 C6A	D1R	23 TD1R	C4R
24 A4D	AxP	25 AxC	PxA
26 CxPR	AxC	27 D5C+	R1T
28 TRxA	A5D+	29 R1A	D2D
30 T6R	TxT	31 DxT	DSC
32 D4R	T1A+	33 R1R	A7A+
34 R1D	DxP	35 T7R	D8T+
36 R2A	DxP+	37 R3A	D8T+
38 R2A	1/2-1/2		

Un cop firmades les taules, Monticelli va prengutar al Dr. Tartakower: «Perdoni, col·lega, que li faci aquesta pregunta, mes, com dimonis s'anomena això que m'ha jugat, en el cas que tingui algun nom?»

El Dr. Tartakower li contestà: «Vostè no ho sap, estimat col·lega, mes, sense saber-ho, m'ha ajudat a donar a llum una nova obertura, l'Obertura Catalana».

Era fruit de l'atzar la partida que acabava de jugar-se? Puc assegurar que no, ja que havia succeït, que un gran afeccionat als escacs, el Sr. Francesc Armengol, directiu de la Federació Espanyola, proposà un premi de 150 pessetes per al participant del Torneig que inventés una nova obertura.

Més tard, al mateix torneig, es tornà a jugar l'Obertura Catalana: Dr Tartakower 1 - Torres 0, i Dr. Tartakower 1/2 - Marin 1/2.

Avui en dia, a Moscou, Karpov i Kasparov han jugat diverses vegades l'obertura catalana, dins del seu matx pel Campionat del Món.

E.S.E.
Catalunya E.C.

El Catalunya Escacs Club està a la disposició dels escaquistes, fonamentalment els de Sants, Hostafrancs i La Bordeta, al carrer Robreño 24, primer pis, tots els dies de 5 a 9 de la tarda, menys els diumenges.

Està en marxa la inscripció per a les Terceres Dotze Hores d'Escacs, torneig obert a tots els afeccionats, federats i sense federar.

T A I N O T N A
J D B T E V S I
L O P E S O J O
L L R B L I S X
T F I D B A K E
N A O J I O R Ç
V S H C A N I D
I P E R E A B O
R I O S B R V I
A B T I S C N D
S O I O K I E R
E E Ç T C S L A
C T R U I S O U
L O L G S O A D
O A S C I R N E
U N Ç I O L T O

SOPA DE LLETRES

Mireu de trobar aquests

15 noms:

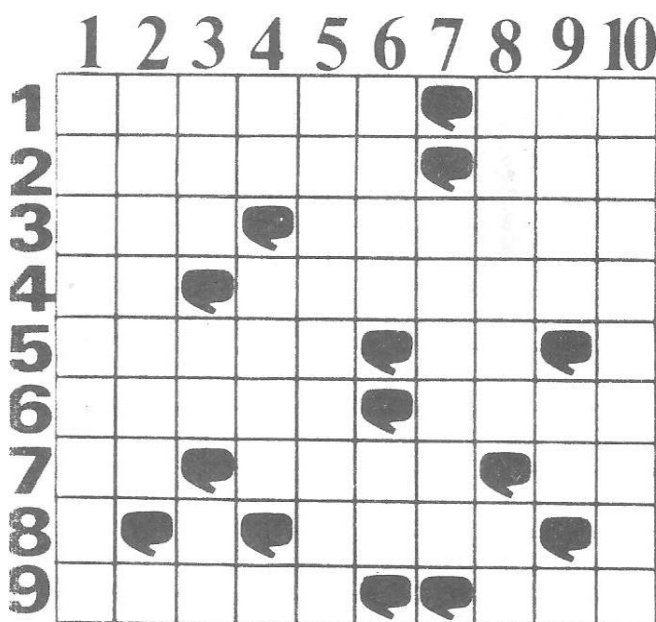
ABELARD
ADOLF
ANTONI
CÈSAR
EDUARD
ERNEST
ENRIC

JOAN
JOSEP
JORDI
NARCÍS
NICOLAU
PERE
SERGI

ULISSES

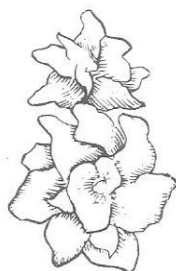
- ★ — L'anella més feble de la cadena és, en realitat, la més forta, car pot trencar-la. (sense signatura)
- ★ — Molt sovint he lamentat d'haver parlat; mai però, d'haver callat. (Publi Siri)
- ★ — La dona és per l'home l'or de la seva vida, però no par de treure'n partit. (Oscar Wilde)

EL CRUCIGRAMA

m angels

★★★★★★★★

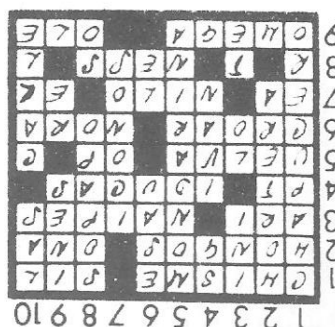

VERTICALES: (1) El que perpetra nada más que chapuzas.— (2) Persona muy dada al cotilleo, banal e ignorante. Metro.— (3) Instituto Nacional de Industria. En los coches riojanos. El de Ceilán es excelente.— (4) Moto matriculada en Segovia. Juan, en la URSS, firma así. Gramo.— (5) Cítrico primo de la naranja.— (6) Hijo de Isaac y Rebeca. Al rev., art. determ.— (7) Imágenes ortodoxas.— (8) Manotazo en toda la papada. Al contrario de arre!.— (9) Musa monjil, esta la del Tenorio. Nota musical. Décima consonante.— (10) Al rev., cloruro de sodio. Por la ídem de la amargura nos lleva la Declaración de Renta.—

HORIZONTALES: (1) Tema básico de los chismosos. Afluente del Miño.— (2) Setas. La mitad de Mariona.— (3) Diminutivo de Aristóteles. Cartas, las de la baraja.— (4) Platino. Impartes educación.— (5) Ciudad andaluza, marinera y con omisión de letra. Al rev., simb. quím. del Polonio. Carbono.— (6) Canturrear la rana. Heroína de Ibsen.— (7) Interjec. animosa. Río africano. Pron. pers. 3ª pers. masc. sing.— (8) Roentgen. Tonelada. Lago mítico con monstruo incluido. Cincuenta romanos.— (9) Última letra en el alfabeto griego. Otra interjección animante y torera.

★★★★★★★★

SOLUCIÓN:

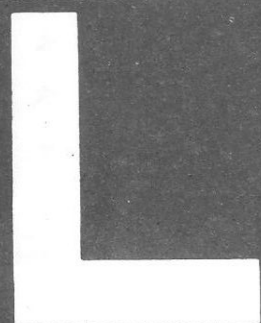

FARMACIA CENTRO DE ESPECIFICOS

A. SALTÓ VALLES

fórmulas
magistrales
análisis
oxígeno
ortopedia
grupos
sanguíneos

av. madrid, 222 - vallespir, 103 tel. 339 63 32 - 08014 barcelona

AUTOESCOLA

AUTO ESCOLA SANTS-CAR

consell de cent, 19
metro: HOSTAFRANCS (linia 1) — bus: 56 - 57

08014 · barcelona tel- 223-71-23

08014 BARCELONA

Sants - Sants 65-69 - tlf. 421.35.11
Plaça del Centre - Av Madrid 217 i Vallespir 113
Hostafrancs - Consell de Cent 11 - tlf. 243.55.03
La Bordeta - Badal 90-92 - tlf. 331.26.47
Gayarre - Gayarre 15-17 - tlf. 422.35.72
Olzinelles - Olzinelles, 10-12 - tlf. 422.36.27
Sant Medir - Constitució 40 - tlf. 421.30.10

08028 BARCELONA

Badal - Carretera de Sants 295-297
Av. de Madrid - Av. de Madrid 9 - tlf. 333.18.16
Sugrañes - Sant Federic 1-3 - tlf. 422.39.72
Santa Tecla - Av. Madrid 92 - tlf. 339.83.14
Can Manteiga - Violant d'Hongria 100 - tlf. 339.44.23
Galileo - Galileo 54-58 - tlf. 330.51.04

ADHERITS AL SECRETARIAT D'ENTITATS